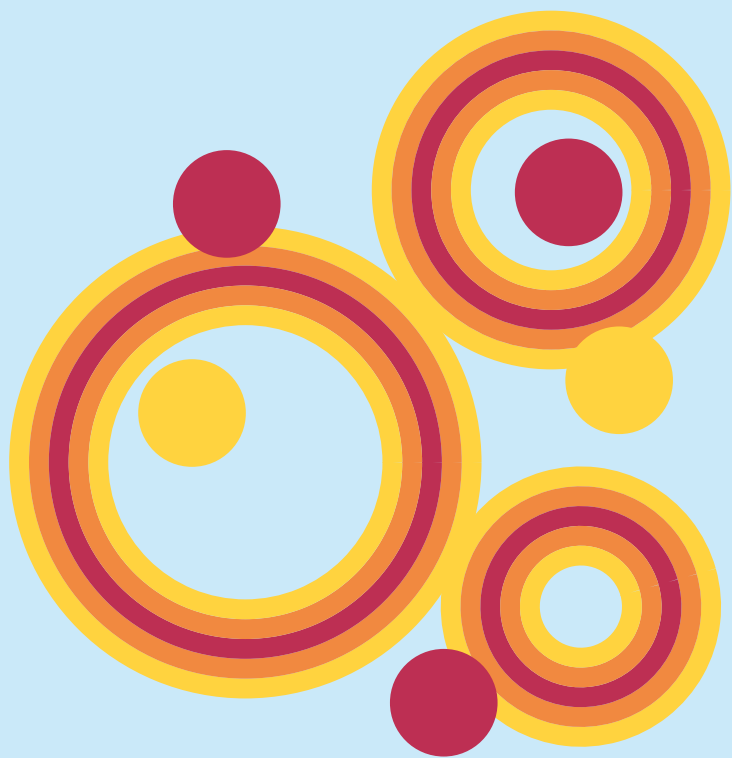
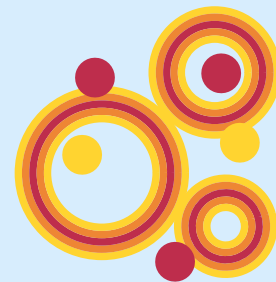

Handlingsplan mot utnyttjande i prostitution och människohandel 2026–2028

Handlingsplan mot utnyttjande i prostitution och människohandel 2026–2028

Förord

Människohandel och människoexploatering, utnyttjande i prostitution och annan sexuell exploatering är cyniska handlingar. Det handlar om människor som utnyttjas när de är som mest sårbara, i många fall av kriminella som tjänar pengar på andras utsatthet. Det är ett angrepp på människors frihet och värdighet och en lukrativ inkomstkälla för organiserad brottslighet. Därför är arbetet mot prostitution, sexuell exploatering och människohandel för alla ändamål en prioriterad fråga för regeringen.

Regeringen ser att karaktären i brotten och utnyttjandet i viss mån har ändrat skepnad över tid. Prostitution och människohandel sker inte längre bara på gator, på hotellrum, i restaurangkök eller bakom stängda dörrar. Den har på allvar flyttat in i digitala forum. I dag sker rekrytering, kontroll, annonsering och övergrepp ofta via sociala medier, appar och digitala plattformar. Samhället måste bli bättre på att vara där de utsatta befinner sig, inte minst när det gäller barn och unga. Samhället måste utveckla nya metoder och kompetenser för att på ett effektivt sätt kunna bekämpa och lagföra dessa brott, oavsett om det sker i den digitala eller fysiska världen.

Professionella som möter utsatta personer måste ha kunskap nog att upptäcka exploatering i tid och kunna hjälpa personerna ut ur utsatthet. Samtidigt måste kunskapen om den digitala dimensionen av människohandel, människoexploatering, prostitution och sexuell exploatering öka. Plattformarna där rekrytering och utnyttjande sker ska inte kunna gömma sig bakom teknik eller användarvillkor. De måste ha ett ansvar att upptäcka, stoppa och anmäla exploatering.

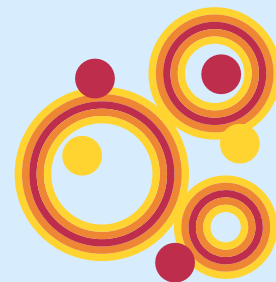
Alla som utnyttjas i prostitution och människohandel ska få adekvat stöd både för att ta sig ur utsattheten och för att kunna bygga ett liv efteråt.

Sverige är och ska vara ledande i kampen mot prostitution, sexuell exploatering och människohandel, såväl nationellt som i det internationella och gränsöverskridande samarbetet.

Innehåll

1. Inledning	6
1.1 Handlingsplanens omfattning.....	7
1.2 Lägesbild över människohandel och prostitution i Sverige.....	7
2. Organisering av arbetet mot prostitution och människohandel	12
2.1 Nationella samordningen mot prostitution och människohandel (NSPM)	13
2.2 Manual vid misstanke om människohandel.....	14
2.3 Stöd och insatser från socialtjänsten.....	14
2.4 Regionkoordinatorer.....	15
2.5 Nationella stödprogrammet (NSP).....	15
2.6 Nationell rapportör för människohandel.....	16
2.7 Återvändandeprogrammet människohandel och prostitution (ÅMP)...	16
2.8 Sändebud mot människohandel och människoexploatering.....	17
2.9 Center mot arbetslivskriminalitet (AKC).....	17
3. Styrning av arbetet inom jämställdhetspolitiken	19
3.1 Jämställdhetspolitiska delmål.....	19
3.2 Nationell strategi mot mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, utnyttjande i prostitution och människohandel samt hedersrelaterat våld och förtryck 2026–2035	20
3.3 Nationell samverkansstruktur mot våld, förtryck och utnyttjande	21
4. Inriktning och åtgärder inom fem strategiska områden	22
4.1 Förebyggande arbete.....	23
4.2 Upptäckt och identifiering	28
4.3 Stöd och skydd till utsatta	30
4.4 Brottsbekämpning.....	38
4.5 Återfallsförebyggande arbete.....	40
5. Uppföljning av arbetet mot prostitution och människohandel.....	42
6. Internationella åtaganden och samarbeten	43
6.1 FN:s protokoll om förebyggande, bekämpande och bestraffande av handel med människor, särskilt kvinnor och barn (Palermoprotokollet)....	44
6.2 FN:s konvention om avskaffande av alla former av diskriminering av kvinnor (CEDAW).....	45
6.3 FN:s konvention om barnets rättigheter och dess fakultativa protokoll om försäljning av barn, barnprostitution och barnpornografi.....	45
6.4 Agenda 2030	46
6.5 Internationella arbetsorganisationen (ILO).....	46
6.6 Europarådets konvention om bekämpande av människohandel	47

6.7 Europarådets konvention om skydd för barn mot sexuell exploatering och sexuella övergrepp.....	48
6.8 Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE).....	48
6.9 Nordiska ministerrådet.....	49
6.10 Östersjöstaternas råd (CBSS).....	49
6.11 Sverige och Frankrike – En gemensam strategi för att bekämpa människohandel för sexuell exploatering i Europa och globalt.....	49
7. Beredningsunderlag och konsultationer	51
7.1 Ett nytt brott och andra åtgärder mot människohandel.....	51
7.2 Ut ur utsatthet och Sexuellt utnyttjande i pornografiska syften	52
7.3 Nationella samordningen mot prostitution och människohandel.....	52
7.4 Nationella rapportören i frågor som rör människohandel	53
7.5 Civilsamhällets organisationer	53

1. Inledning

Denna handlingsplan syftar till att stärka arbetet med att förebygga och bekämpa utnyttjande i prostitution och människohandel för alla ändamål, samt att stärka skydd och stöd för personer som utnyttjas eller har utnyttjats på dessa sätt.

Handlingsplanen anger inriktningen för arbetet under perioden 2026–2028. Inom fem strategiska områden presenteras beslutade åtgärder, identifierade utmaningar, och den övergripande inriktningen för arbetet under perioden. Genom denna handlingsplan stärker regeringen förutsättningarna för ett mer sammanhållet och långsiktigt arbete för att bekämpa prostitution, människohandel för alla ändamål och exploatering.

Utnyttjande genom människohandel, prostitution och andra former av sexuell exploatering måste upphöra. Det förebyggande arbetet är därför en prioriterad fråga för regeringen. Det omfattar såväl tidiga förebyggande åtgärder för att stärka motståndskraften hos dem som riskerar att utnyttjas som insatser riktade mot förövare. Handlingsplanen omfattar personer i alla åldrar, men har ett särskilt fokus på barns och ungas utsatthet och på de digitala dimensionerna av utnyttjandet.

Enligt artikel 19b i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/36/EU av den 5 april 2011 om förebyggande och bekämpande av människohandel, om skydd av dess offer och om ersättande av rådets rambeslut 2002/629/RIF (människohandelsdirektivet) i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1712, ska medlemsstaterna senast den 15 juli 2028 anta sina nationella handlingsplaner mot människohandel. Denna handlingsplan kommer vid behov att uppdateras för att uppfylla kraven i artikel 19b.

1.1 Handlingsplanens omfattning

Handlingsplanen omfattar arbetet mot människohandel för samtliga ändamål. Det inkluderar de ändamål som anges i det ändrade människohandelsdirektivet (direktiv 2024/1712), vilket inkluderar utnyttjande av andras prostitution eller andra former av sexuell exploatering, tvångsarbete eller tvångstjänster, inklusive tiggeri, slaveri eller slaveriliknande förhållanden, trälldom, utnyttjande av brottslig verksamhet eller avlägsnande av organ, eller utnyttjande av surrogatmoderskap, av tvångsäktenskap eller av illegal adoption. Handlingsplanen omfattar personer i alla åldrar, men har ett särskilt fokus på barns och ungas utsatthet.

Handlingsplanen omfattar även arbetet med att förebygga och bekämpa prostitution och sexuell exploatering i fall där det inte rör sig om människohandel.

1.2 Lägesbild över människohandel och prostitution i Sverige

1.2.1 Människohandel

Människohandel är ett brott som innebär ett hänsynslöst utnyttjande av dem som utsätts. Utnyttjandet sker för annans vinning och berövar offren rätten att bestämma över sina egna liv och kroppar, i strid med deras mänskliga rättigheter. Att bekämpa människohandel är också att bekämpa organiserad brottslighet. Människohandel betraktas som en av de mest vinstbringande formerna av internationell organiserad brottslighet, samtidigt som risken för upptäckt och lagföring av förövarna är relativt låg.

Människohandel förekommer globalt i olika former och för olika ändamål. Den sker i ursprungsländer, transitländer och destinationsländer, det vill säga länder där offren rekryteras, passerar igenom eller slutligen utnyttjas. Sverige är framför allt ett transit- och destinationsland.

Varje år identifierar regionkoordinatorerna mot prostitution och människohandel cirka 300–500 personer som bedöms vara utsatta för människohandel eller människoexploatering. Även myndigheter identifierar offer som misstänks vara utsatta för människohandel eller exploatering. Under 2025 identifierade regionkoordinatorerna 481 förmodade offer för människohandel. Av dessa var 212 kvinnor, 251 män, 8 flickor och 9 pojkar. I ett fall var könstillhörigheten okänd. År 2025 var första gången som antalet identifierade män översteg antalet identifierade kvinnor, vilket främst beror

på att antalet män har ökat, även om antalet kvinnor har minskat med fem personer jämfört med 2024. Majoriteten av de personer som utsätts i arbetskraftsexploatering är män och majoriteten av de utsatta i exploatering för sexuella ändamål är kvinnor. De vanligaste ursprungsländerna för förmodade offer för människohandel och människoexploatering under 2025 var Thailand, Rumänien och Turkiet (Jämställdhetsmyndigheten, 2026:13).

Den vanligaste exploateringsformen är arbetskraftsexploatering, 234 män och 81 kvinnor, samt en flicka och två pojkar identifierades 2025. Identifierade personer som utsatts för människohandel i form av arbetskraftsexploatering var vanligast förekommande inom grön näring, bygg samt hotell och restaurang (Jämställdhetsmyndigheten, 2026:13).

Arbetslivskriminalitet är ett allvarligt samhällsproblem som visar tendenser på att öka i omfattning och utbredning. Den utgör en betydande inkomstkälla för organiserad brottslighet samtidigt som den skapar otrygghet och leder till att människor utnyttjas på arbetsmarknaden och ofta blir en del av skuggsamhället. En sammanställning av den kriminella ekonomins omfattning har gjorts i en rapport till Expertgruppen för Studier i Offentlig ekonomi i januari 2026 (2026:1). Rapporten pekar på att skattningarna är behäftade med stor osäkerhet, men att den kriminella ekonomins omfattning är betydande. Dess totala omsättning bedöms enligt rapporten uppgå till cirka 352 miljarder kronor per år i Sverige, vilket motsvarar 5,5 procent av BNP 2024. De två största delkategorierna är enligt rapporten den svarta ekonomin (cirka 224 miljarder kronor) och den illegala ekonomin (cirka 79 miljarder kronor). Resultaten av studien pekar på att majoriteten av den kriminella ekonomins inkomster kommer från systemexploatering i form av svartarbete, arbetslivskriminalitet och välfärdsbedrägerier. I rapporten uppskattas omsättningen för människohandel uppgå till 947 miljoner kronor 2024. Exploateringen av arbetskraft ingår i posten ”svartarbete” som uppskattas till närmare 189 miljarder kronor.

Den näst vanligaste exploateringsformen 2025 var exploatering för sexuella ändamål. Där identifierades 75 kvinnor, fyra män och två flickor (Jämställdhetsmyndigheten, 2026:13).

Under 2025 identifierades även 32 kvinnor, tre män och två pojkar som utsatts för multipel exploatering. Den vanligaste formen var utsatthet i arbetskraftsexploatering och sexuell exploatering, vilket var fallet i 33

ärenden. Av dessa 33 ärenden var 24 kvinnor från Thailand inom branschen skönhet och kroppsvård.

När det gäller barn var den vanligaste formen av exploatering för flickor tvångsäktenskap (fyra flickor), följt av sexuella ändamål (två flickor). För pojkar var det multipel exploatering (två pojkar) och arbetskraftsexploatering (två pojkar). Sammantaget var det få barn som identifierades, vilket är en del av en nedåtgående trend som enligt Jämställdhetsmyndigheten inte beror på minskad utsatthet, utan på svårigheter att identifiera offer för människohandel. Människohandel förekommer även i samband med tiggeri, samt för att utnyttja personer i kriminell verksamhet, som exempelvis stöld eller narkotikahandel (Jämställdhetsmyndigheten, 2026:13).

Statistiken visar dock inte omfattningen av människohandel i Sverige, utan speglar de resurser, prioriteringar och andra förutsättningar som har funnits under året. Det totala antalet personer som utsätts för människohandel i Sverige varje år är okänt. De ärenden som synliggörs genom uppgifter från myndigheter och civilsamhället visar endast en del av bilden, och mörkertalet bedöms vara stort. Ett ärende registreras i statistiken när regionkoordinatorerna gör bedömningen att det finns anledning att anta att en person har utsatts för människohandel eller människoexploatering. De flesta fall som identifieras av regionkoordinatorerna leder inte till fällande domar. Under 2025 lagfördes tre fall av människohandel och inga fall av människoexploatering eller grov människoexploatering (Jämställdhetsmyndigheten, 2026:13).

1.2.2 Prostitution och sexuell exploatering

Det går inte att tala om personer som utnyttjas genom sexuell exploatering och prostitution som en enhetlig grupp, eftersom de individer som utnyttjas har olika förutsättningar och erfarenheter. Något som behöver betonas är att om det inte fanns någon efterfrågan från personer som köper sexuella handlingar att utnyttja framför allt kvinnors och barns kroppar, skulle sårbara personer inte hamna i utnyttjande. Personers ekonomiska situation, migrationsstatus, identifiering som hbtqi-person, neuropsykiatriska och intellektuella funktionsnedsättningar, utsatthet för sexuella övergrepp tidigare i livet och tidigare trauman, psykisk ohälsa, samt skadligt bruk och beroende, är sådana sårbarhetsfaktorer som kan bidra till att en viss individ riskerar att hamna i prostitution, människohandel och sexuell exploatering. Barn är särskilt sårbara för utnyttjanden av olika slag, bland annat på grund av sin

beroendeställning gentemot vuxna. Barn behöver därför inte i samma utsträckning som vuxna tillhöra en specifik riskgrupp eller ha några bakomliggande riskfaktorer. Detta är ett viktigt perspektiv att ha med sig för att motverka bilden av att utnyttjande är något som bara händer vissa barn (SOU 2023:97).

Det finns tydliga kopplingar mellan pornografi och prostitution. Pornografi kan ha producerats genom att sexuella handlingar som utförs inom ramen för köp av sådana handlingar har filmats och spridits, med eller utan medgivande från den som är utsatt för prostitution. Det finns även en koppling genom att personer som medverkar eller utnyttjas i pornografi även kan ha utnyttjats i prostitution. Exempelvis finns det ofta länkar till sidor för egenproducerat pornografiskt material på de eskortsidor där personer som utnyttjas i prostitution kan hittas (SOU 2023:98). Av förarbetena till bestämmelsen om människohandel framgår även att sexuell exploatering i form av utnyttjanden av vuxna i pornografiska sammanhang är ett förfarande som kan träffas av straffbestämmelsen om människohandel (prop. 2017/18:123 s. 40).

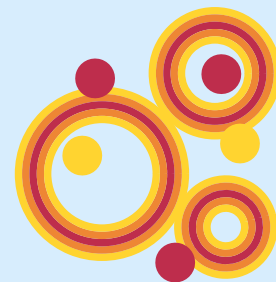
Det är svårt att mäta förekomsten av utsatthet genom utnyttjande i prostitution. Under 2025 anmäldes 2 266 fall av köp av sexuell handling och 894 brott lagfördes. Könsuppladad statistik över de som utnyttjades saknas, men av de som lagfördes var 893 män och 1 kvinna. År 2025 anmäldes vidare 229 fall av koppleri och 23 brott lagfördes. Av de som lagfördes var 17 män och 6 kvinnor (Officiell kriminalstatistik från Brottsförebyggande rådet).

I befolkningsundersökningen SRHR2024 (Folkhälsomyndigheten, 2026) framkommer att 1,1 procent av kvinnorna och 1 procent av männen i undersökningen uppger att de någon gång hade tagit emot ersättning för fysiskt sex, medan 0,8 procent av kvinnorna och 0,6 procent av männen tagit emot ersättning för digitalt sex.

Digitala miljöer spelar allt större roll i den sexuella exploateringen av framför allt flickor och kvinnor. Tekniken kan möjliggöra exploatering genom exempelvis livesända övergrepp på barn eller produktion och spridning av pornografiskt material. Internet är även den främsta arenan för annonsering och kontaktskapande för personer som utnyttjas i prostitution. Detta sker genom webbplatser som marknadsför sexuella handlingar mot betalning, via

meddelanden i appar och sociala medier, på dejting- eller sugardejtingsidor, samt på plattformar som Onlyfans eller köp- och säljsidor. Genom en lagändring som trädde i kraft i juli 2025 ändrades brottsbeteckningen köp av sexuell tjänst till köp av sexuell handling, och det straffbara området för det brottet och för koppleri utvidgades till att även omfatta handlingar som utförs på distans, t.ex. via internet. Det är dock för tidigt att säga vilken effekt dessa ändringar får.

Antalet webbsidor som öppet marknadsför sexuella handlingar mot betalning har ökat över tid. I en kartläggning från 2025 identifierades 46 webbplatser riktade mot Sverige. Över 13 000 profiler där personer erbjuder sexuella handlingar mot betalning identifierades. Majoriteten, 85 procent, var kvinnor och de flesta uppgav åldern 24–29 år. Därutöver var 9 procent män och 6 procent transpersoner. Utöver fysiska sexuella handlingar fanns även profiler som erbjuder sexuella handlingar som utförs på distans, såsom ”camshows”, bilder eller sexchatt. Totalt fanns profiler på runt 200 orter, med en övervikt i storstadsregionerna (Jämställdhetsmyndigheten, Underlagsrapport 2025:5).

2. Organisering av arbetet mot prostitution och människohandel

Det är flera aktörer som har uppgifter i arbetet mot människohandel och arbetet bedrivs delvis samordnat. Jämställdhetsmyndigheten har i uppgift att samordna arbetet på nationell nivå, vilket inom myndigheten är organiserat vid Nationella samordningen mot prostitution och människohandel (NSPM). Länsstyrelserna har regionala samordningsfunktioner. På regional nivå arbetar även regionkoordinatorerna mot prostitution och människohandel. Polismyndigheten är nationell rapportör för människohandel och har utöver sitt brottsbekämpande och brottsförebyggande uppdrag, även i uppgift att bevaka och analysera situationen rörande människohandel i Sverige. Det bedrivs dessutom arbete mot olika former av människohandel inom ramen för de politikområden som ansvarar för sakfrågan. Förutom det arbete som dessa aktörer bedriver, så utgör deras kunskap och erfarenheter viktig grund för regeringens fortsatta arbete, inte minst inför de insatser som presenteras i den här handlingsplanen.

NSPM gör i sin årsrapport för 2025 (Jämställdhetsmyndigheten, 2026:13) bedömningen att den nationella styrningen har stärkts under året genom uppdrag till myndigheter, lagstiftningsändringar och granskningar. NSPM lyfter betänkandet Ett nytt brott och andra åtgärder mot människohandel (SOU 2025:119) och att myndigheters arbete på området följs upp. Andra exempel som nämns i rapporten är att Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten har fått i uppdrag att förstärka sitt arbete mot människohandel och människoexploatering, att det i enlighet med ett uppdrag från regeringen förbereds för regionalt och nationellt stöd i syfte att kommuner och regioner ska kunna erbjuda program för vuxna och barn som har exploaterats sexuellt och att många myndigheter fick nya uppdrag i sina regleringsbrev inför 2026. NSPM gör även bedömningen att det strategiska utvecklingsarbetet i kommunerna ökar, men att kommuners arbete mot prostitution och människohandel för sexuella ändamål ändå ligger efter övrigt arbete gällande mäns våld mot kvinnor. En positiv

utveckling är att utbildningsinsatser har lett till att allt fler kommuner konsulterar regionkoordinatorer i sitt strategiska utvecklingsarbete.

2.1 Nationella samordningen mot prostitution och människohandel (NSPM)

Jämställdhetsmyndigheten har i uppgift att på nationell nivå samordna arbetet mot prostitution och människohandel för alla ändamål, utveckla samverkan mellan myndigheter och andra aktörer, liksom med internationella aktörer, och bistå myndigheterna med metodstöd och kompetensutveckling.

Myndigheten ska också delta i det myndighetsgemensamma arbetet mot arbetslivskriminalitet. Arbetet organiseras i Nationella samordningen mot prostitution och människohandel (NSPM). NSPM:s arbete utvecklas kontinuerligt. Under 2025 har NSPM bland annat utvecklat samordningsforum för komplex problematik, dvs. situationer där det finns behov av att mobilisera samordnade insatser kring särskilt omfattande eller svåra exploateringsärenden. Samordningsforum förväntas bidra till tydligare informationsflöden, ökad effektivitet, mer träffsäkra analyser och rekommendationer samt gemensamt förankrade prioriteringar. NSPM har även under 2025 inlett ett pilotprojekt tillsammans med länsstyrelserna för att stärka samverkan mellan lokal, regional och nationell nivå, i syfte att stärka förmågan att identifiera behov och vidta åtgärder i arbetet med att förebygga och bekämpa prostitution och människohandel.

NSPM samordnar det nationella metodstödteamet mot prostitution och människohandel (NMT). I NMT ingår, utöver Jämställdhetsmyndigheten, även Socialstyrelsen, Polismyndigheten, Migrationsverket, Åklagarmyndigheten, Arbetsmiljöverket och Skatteverket samt yrkesverksamma representanter från socialtjänst (regionkoordinatorer och specialiserade mottagningar) och hälso- och sjukvård. NMT:s syfte är att stärka arbetet mot prostitution och människohandel i hela landet, samt att utveckla och effektivisera samverkan i arbetet mot människohandel. NMT har efter en översyn som gjordes 2024 kompletterats med skriftlig inhämtning av lägesbilder, en struktur för civilsamhällessamverkan och en strategigrupp med nyckelfunktioner från myndigheter som ska bidra till en nationell lägesbild, göra analyser och identifiera utvecklingsbehov.

Jämställdhetsmyndigheten driver även en nationell stödtelefon där yrkesverksamma inom kommuner och myndigheter samt aktörer inom det civila samhället kan få råd och metodstöd i frågor som rör människohandel.

2.2 Manual vid misstanke om människohandel

Flera europeiska länder har inrättat en National Referral Mechanism (NRM), vilket är en särskild process enligt vilken offer för människohandel identifieras och hänvisas till rätt instanser för att få det skydd och stöd de har rätt till enligt bland annat Europarådets konvention om bekämpande av människohandel. Den svenska varianten av NRM är Manual vid misstanke om människohandel, som förvaltas av Jämställdhetsmyndigheten. Manualen beskriver stöd- och skyddsprocessen i Sverige för personer utsatta för människohandel. Manualen syftar till att ge stöd och praktisk vägledning till yrkesverksamma som kan komma i kontakt med personer som har utsatts för människohandel, samt att ge en helhetsbild av det stöd och skydd som erbjuds i Sverige. Manualen tydliggör myndigheternas ansvar och hur de kan agera i människohandelsärenden, liksom vilket metodstöd som finns att tillgå via Jämställdhetsmyndigheten.

Under 2025 har manualen reviderats avseende olika aktörers roller och mandat, samt kompletterats med fiktiva fall som används för tvärprofessionella utbildningar.

2.3 Stöd och insatser från socialtjänsten

Socialtjänsten har en viktig roll för att stödja och skydda personer som är offer, eller förmodade offer, för människohandel eller människoexploatering. Av socialtjänstlagen (2025:400) framgår att socialtjänsten ska främja enskildas ekonomiska och sociala trygghet, jämlika och jämställda levnadsvillkor, och aktiva deltagande i samhällslivet. En kommun ansvarar för socialtjänsten inom sitt område och har det yttersta ansvaret för att enskilda får de insatser som de behöver, men kommunens ansvar inskränker inte det ansvar som andra huvudmän har. Socialnämnden ska bland annat erbjuda brottsofferstöd. Insatsen kan riktas till både den som har utsatts för brott och dennes närstående. Socialnämnden ansvarar också för att enskilda som behöver stöd och skydd till följd av hot, våld eller andra övergrepp kan tas emot i ett skyddat boende.

Socialnämnden kan även ansöka om ett tidsbegränsat uppehållstillstånd för betänketid i 30 dagar om det finns misstanke om att en person har blivit utsatt för människohandel eller människoexploatering, och personen saknar uppehållstillstånd. Offer för människohandel har inte sällan blivit utsatta för allvarliga övergrepp och det kan därför krävas tid i en lugn och trygg miljö för att brottsoffret ska kunna återhämta sig, fundera över sin situation och ta

ställning till sin medverkan i rättsprocessen. Betänketiden är en viktig del i stöd- och skyddsprocessen. Det tillfälliga uppehållstillståndet ger personen rätt till hälso- och sjukvård i samma omfattning som den som är bosatt i Sverige. Det innebär också att personen har större möjligheter att beviljas stöd och insatser från socialtjänsten. Att brottsoffret har rätt att uppehålla sig i Sverige har också stor betydelse för att en eventuell förundersökning ska kunna genomföras på bästa sätt. Det är Migrationsverket som fattar beslut i ärenden som rör betänketid med stöd av 5 kap. 15 § andra stycket utlänningslagen (2005:716).

2.4 Regionkoordinatorer

Regionkoordinatorer mot prostitution och människohandel finns i sju regioner motsvarande de sju polisregionerna. Regionkoordinatorerna är anställda inom socialtjänsten i vissa värdkommuner och finansieras av Jämställdhetsmyndigheten tillsammans med vissa kommuner och länsstyrelser. De utgör ett viktigt led i stöd- och skyddsprocessen för att bistå personer som har blivit utsatta för människohandel, och för att stödja yrkesverksamma som kommer i kontakt med människohandelsärenden.

Under 2024 gjordes en extern översyn av regionkoordinatorfunktionen på uppdrag av Jämställdhetsmyndigheten. Syftet var att analysera strukturella utmaningar och föreslå lösningar. Översynen lämnade förslag på utveckling i två olika riktningar: en kapacitetsbyggande (strategisk) eller direktstödjande (operativ) funktion. Under året har NSPM omhändertagit översynens resultat, inhämtat synpunkter och haft dialogmöten med berörda aktörer, gjort juridiska analyser och riskanalyser, samt haft en fördjupad samverkan med länsstyrelserna. Det finns ett starkt stöd hos nuvarande avtalsparter för att utveckla funktionen till att bli mer kapacitetsbyggande. Fokus bedöms av NSPM på sikt behöva läggas på ökat metodstöd, konsultation, kompetenshöjande insatser och strategisk samverkan. Detta i syfte att stärka de ordinarie strukturerna och de aktörer som har lagstadgat ansvar inom området.

2.5 Nationella stödprogrammet (NSP)

Nationella stödprogrammet (NSP) drivs av Plattformen Civila Sverige mot människohandel, som är en sammanslutning av flera civilsamhällesorganisationer. NSP erbjuder stöd till personer i Sverige som har utsatts för prostitution eller människohandel. Stödet är ett komplement till samhällets offentliga insatser. NSP erbjuder bland annat stöd kring akuta

basbehov, skyddat boende, samtalsstöd, information, juridisk rådgivning och myndighetskontakter. Regeringen finansierar NSP genom Jämställdhetsmyndigheten.

Under 2025 har NSP gett stöd till 150 personer, vilket är en ökning med 87 personer jämfört med året innan. Ökningen bedöms av NSPM bero på högt tryck på programmet samt en ökad och breddad kapacitet hos de certifierade aktörerna. Det är främst antalet personer utsatta för arbetskraftsexploatering och multipel exploatering som har ökat. De har ofta mer avgränsade stödbehov jämfört med personer utsatta för sexuell exploatering. Av de som har ingått i programmet är 49 kvinnor, 33 män och 21 barn, samt 47 barn som fanns kvar i hemlandet men som har påverkats genom att en förälder har tagit del av programmet i Sverige. En majoritet av kvinnorna har varit utsatta för sexuell exploatering och en majoritet av männen för arbetskraftsexploatering. Majoriteten av de som har varit i behov av stöd under längre tid är kvinnor utsatta för sexuell exploatering och omfattande våld. NSPM lyfter i sin årsrapport att de organisationer som driver NSP framhåller att programmets utformning inte är nog för denna målgrupp och att det finns behov av fortsatt stöd efter att stödperioden är slut.

2.6 Nationell rapportör för människohandel

Sedan 1998 har Polismyndigheten i uppdrag att bevaka och analysera situationen rörande människohandel i Sverige. Rollen som nationell rapportör innebär att varje år i en skrivelse till regeringen redogöra för omfattningen av människohandel till, i och genom Sverige, samt att lämna förslag på hur människohandeln och relaterade brott kan förebyggas och bekämpas.

En årlig rapportering om omfattningen och karaktären av människohandel i Sverige görs även till EU-kommissionen som i sin tur rapporterar regelbundet till Europaparlamentet. Arbetet som nationell rapportör innebär också att informera om hur Sverige arbetar för att förebygga och bekämpa människohandel och prostitution, samt att leda och utveckla det kompetenshöjande arbetet inom Polismyndigheten rörande dessa frågor.

2.7 Återvändandeprogrammet människohandel och prostitution (ÅMP)

Det frivilliga återvändandeprogrammet människohandel och prostitution (ÅMP) drivs av International Organization for Migration (IOM). Utländska

vuxna och barn som har utnyttjats i människohandel, människoexploatering eller prostitution kan ansöka om att ingå i återvändandeprogrammet. Programmet syftar till att säkerställa ett tryggt och ordnat återvändande och att bidra till en hållbar återintegration i återvändandelandet. Regeringen finansierar åtgärder inom ÅMP genom Jämställdhetsmyndigheten.

Under 2025 beviljades 65 nya personer tillträde till återvändandeprogrammet, varav 27 kvinnor, 29 män, 6 flickor och 3 pojkar. Den vanligaste exploateringsformen var utsatthet i arbetskraftsexploatering, följt av sexuella ändamål. I programmet ingick även en medföljande familjemedlem och 9 medföljande barn. Inom arbetskraftsexploatering var det under året stora ärenden inom industrisektorn samt bärbranschen. De fyra vanligaste återvändandeländerna under året var Filippinerna (14), Thailand (11), Turkiet (7) och Grekland (7).

2.8 Sändebud mot människohandel och människoexploatering

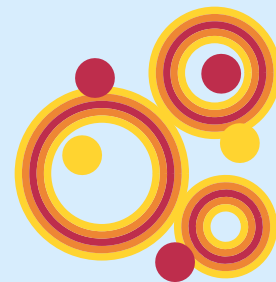
Sverige är och ska vara ledande i kampen mot människohandel och människoexploatering. Sverige håller hög profil i kampen mot människohandel och människoexploatering, både bilateralt och multilateralt. Sändebudet mot människohandel har en central roll i detta arbete och förväntas skapa synergier med andra delar av Regeringskansliets verksamhet. Ett grundläggande syfte med funktionen är att förstärka Sveriges internationella profil som försvarare av de mänskliga rättigheterna, inklusive sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, och att stärka bilden av Sverige som pådrivande i arbetet mot människohandel och dess orsaker. Uppdraget innefattar samtliga former av människohandel med fokus på barns särskilt utsatta situation, människohandel för sexuell exploatering liksom Sveriges arbete med att motverka människohandel och människoexploatering som en del av den organiserade brottsligheten. Uppdraget utförs som del av regeringens samlade utrikes-, säkerhets- och biståndspolitik.

2.9 Center mot arbetslivskriminalitet (AKC)

Arbetsförmedlingen, Arbetsmiljöverket, Ekobrottsmyndigheten, Försäkringskassan, Jämställdhetsmyndigheten, Migrationsverket, Polismyndigheten, Skatteverket och Åklagarmyndigheten har sedan 2022 i uppdrag att inrätta och bedriva ett brett arbete mot arbetslivskriminalitet vid regionala center (AKC). Myndigheternas samarbete ska utvecklas för att slå hårdare mot den kriminella ekonomin, organiserad brottslighet i företagsmiljö, människohandel, människosmuggling och

människoexploatering i arbete. I uppdraget ingår att säkerställa att utvecklade metoder och arbetssätt tillvaratas i respektive myndighets ordinarie verksamhet, så att myndighetssamverkan fungerar effektivt och varaktigt. Arbetsmiljöverket samordnar arbetet. Uppdraget har redovisats årligen och ska vid nästa tillfälle redovisas senast den 31 mars 2027 (A2022/00333, A2023/01693, A2024/01109). Deltagandet i det myndighetsgemensamma arbetet är numera varaktigt och ingår i varje myndighets grunduppdrag genom att det är reglerat i varje myndighets instruktion. Arbetsmiljöverket ska enligt sin instruktion även samordna arbetet.

NSPM har under 2025 genomfört en intervjustudie för att främja utvecklingen av arbetet mot människohandel och exploatering i samband med arbetsplatsinspektioner (API) och AKC. Medarbetare från Arbetsmiljöverket och Polismyndigheten samt regionkoordinatorer har intervjuats. Detta för att skapa förståelse för hur arbetet mot exploatering inom ramen för det myndighetsgemensamma arbetet mot arbetslivskriminalitet bedrivs idag, identifiera framgångsrika arbetssätt samt ringa in kunskaps- och metodutvecklingsbehov.

3. Styrning av arbetet inom jämställdhetspolitiken

Det har tagits avgörande steg framåt gällande styrningen av jämställdhetspolitiken, vilken omfattar arbetet mot utnyttjande i prostitution och människohandel för sexuella ändamål samt tvångsäktenskap. Det finns tydliga jämställdhetspolitiska delmål som omfattar frågorna, en nationell strategi som syftar till att bidra till ett effektivt, hållbart och samordnat arbete för att uppnå detta samt ett uppdrag till flera myndigheter om att ingå i en nationell samverkansstruktur.

3.1 Jämställdhetspolitiska delmål

I budgetpropositionen för 2026 uttalade regeringen att det jämställdhetspolitiska delmålet om att mäns våld mot kvinnor ska upphöra kan uppfattas som otydligt när det gäller vilka våldsförmer och vilka grupper som omfattas. Regeringen bedömde därför att delmålet behövde förtydligas och beslutade om en ny lydelse av det sjätte jämställdhetspolitiska delmålet: Mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och utnyttjande i prostitution och människohandel ska upphöra. Alla, oavsett kön, ska genom hela livet ha samma rätt och möjlighet till kroppslig och psykisk integritet (prop. 2025/26:1, utg.omr. 13, s. 77–78).

Utnyttjande i prostitution och människohandel omfattar alla personer, oavsett kön och ålder på förövaren eller den som utnyttjas. Inom ramen för det jämställdhetspolitiska delmålet avgränsas dock fokus till människohandel som helt eller delvis är kopplad till sexuella ändamål. När det gäller barn benämns utsattheten som sexuell exploatering i stället för prostitution.

Det andra ledet i delmålsformuleringen omfattar allas lika rätt och möjlighet till kroppslig integritet. Det innebär att alla, oavsett kön, genom hela livet ska ha samma rätt och möjlighet att bestämma över sin egen kropp, sexualitet och reproduktion. Det inkluderar frihet från sexuellt våld och sexuella övergrepp, sexuellt utnyttjande i pornografiska syften och spridning av avklätt eller sexuellt material mot någons vilja. Det omfattar även allas lika

rätt och möjlighet till psykisk integritet, vilket innebär frihet från psykiskt våld, såsom hot, tvång eller social isolering, samt andra kontrollerande, förödmjukande eller nedbrytande beteenden som begränsar eller skadar den enskildes självkänsla och frihet. Det kan också handla om att motverka exploatering och kommersialisering av kroppsliga ideal i medier, reklam och pornografi.

I budgetpropositionen för 2026 införde regeringen ett nytt sjunde jämställdhetspolitiskt delmål: Hedersrelaterat våld och förtryck ska upphöra. Alla, oavsett kön, ska genom hela livet ha samma rätt och möjlighet att leva sitt liv utan att begränsas av kollektivt grundade hedersnormer (prop. 2025:26:1, utg.omr. 13, s. 77–78). Delmålet inkluderar arbete mot alla typer av kontrollerande, begränsande och förtryckande handlingar som grundar sig på hedersnormer, såsom exempelvis tvångsäktenskap. Åtgärder som syftar till att uppnå delmålet presenteras i regeringens handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck (A2026/00606).

3.2 Nationell strategi mot mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, utnyttjande i prostitution och människohandel samt hedersrelaterat våld och förtryck 2026–2035

Regeringen beslutade den 9 april 2026 om en ny nationell strategi Frihet från våld, förtryck och utnyttjande – En nationell strategi mot mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, utnyttjande i prostitution och människohandel samt hedersrelaterat våld och förtryck (skr. 2025/26:245). Strategin syftar till att bidra till ett effektivt, hållbart och samordnat arbete för att uppnå de jämställdhetspolitiska delmålen att mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och utnyttjande i prostitution och människohandel ska upphöra, samt att hedersrelaterat våld och förtryck ska upphöra. Strategin identifierar regeringens prioriteringar för arbetet under de kommande tio åren. Med stärkt samordning, samverkan och uppföljning tar strategin sikte på ett samhälle fritt från våld, förtryck och utnyttjande.

Strategin har tre utgångspunkter som ska genomsyra genomförandet:

- Rättighetsbaserade insatser och ett stärkt brottsofferperspektiv.
- En ändamålsenlig samverkan för att motverka samtliga våldsområden.
- Ett kunskapsbaserat arbete.

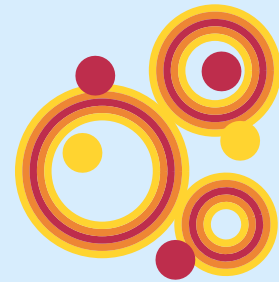
Insatserna för att nå de jämställdhetspolitiska målen riktas in på fem strategiska områden där det finns fortsatta utvecklingsbehov.

1. Våldsförebyggande arbete – stärkta insatser med särskilt fokus på barn och unga.
2. Upptäckt av våld och aktivt arbete för att agera vid våld, förtryck och utnyttjande.
3. Stöd och skydd till våldsutsatta – förbättrad tillgång och ökad jämlikhet över hela landet.
4. Brottsbekämpning – ökad operativ förmåga att effektivt förebygga, utreda och lagföra brott.
5. Återfallsförebyggande arbete – ett utvecklingsarbete som når fler.

Denna handlingsplan är kopplad till strategin. Det innebär att strategins utgångspunkter även gäller för de åtgärder som presenteras här och att åtgärderna är indelade utifrån de strategiska områdena. Strategin, liksom det jämställdhetspolitiska delmålet, omfattar dock enbart sexuell exploatering, prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

3.3 Nationell samverkansstruktur mot våld, förtryck och utnyttjande

För att stärka förutsättningarna för att uppnå de jämställdhetspolitiska delmålen mot våld, förtryck och utnyttjande har regeringen gett Jämställdhetsmyndigheten i uppdrag att samordna en nationell samverkansstruktur och tillsammans med relevanta myndigheter främja samverkan på nationell, regional och lokal nivå. Jämställdhetsmyndigheten ska samordna arbetet och bidra till att den nationella samverkansstrukturens arbete utgår från strategins utgångspunkter och dess utpekade strategiska områden. Ett urval av centrala myndigheter ska ingå i samverkansstrukturen och bidra till arbetet utifrån sina verksamhetsområden. Socialstyrelsen ska ingå i samverkansstrukturen och ansvara för nationell samordning och kunskapsstöd inom socialtjänstens, hälso- och sjukvårdens och tandvårdens område. Länsstyrelserna ska ingå i samverkansstrukturen och ansvara för regional samordning och stöd samt regionalt och lokalt bidra i arbetet med kunskapsutveckling och uppföljning. Uppsala universitet (Nationellt centrum för kvinnofrid), Linköpings universitet (Barnafrid – nationellt kunskapscentrum) och andra relevanta aktörer bör bidra till kunskapsutvecklingen inom samverkansstrukturen (A2026/00420).

4. Inriktning och åtgärder inom fem strategiska områden

Arbetet för att sexuell exploatering, prostitution och människohandel för alla ändamål ska upphöra måste ske på bred front och i många delar av samhället, både nationellt och i det gränsöverskridande samarbetet. Det förebyggande arbetet, inklusive arbete mot efterfrågan, är centralt, för att exploateringen aldrig ska ske. Insatserna för att upptäcka och identifiera brottsoffer och slussa dem vidare till lämpliga skydds-, hjälp- och stödtjänster behöver intensifieras. Därutöver behöver arbetet stärkas för att förövare ska kunna ställas till svars och brottsoffer få upprättelse i större utsträckning än i dag.

De exploateringssyften som omfattas av straffbestämmelsen om människohandel är sexuella ändamål, avlägsnande av organ, krigstjänst, tvångsarbete eller annan verksamhet i en situation som innebär nödläge för den utsatte. När det gäller människohandel för syften som är relativt vanligt förekommande, har regeringen vidtagit ett stort antal åtgärder.

Människohandel för sexuella ändamål ingår i regeringens arbete mot mäns våld mot kvinnor och omfattas därför av den nationella strategin mot våld, förtryck och utnyttjande.¹ Människohandel för tvångsarbete eller tvångstjänster, vilket är ett exploateringssyfte enligt människohandelsdirektivet, omfattas av regeringens arbete mot arbetslivskriminalitet. De flesta åtgärder som presenteras i denna handlingsplan är kopplade till dessa båda områden.

Regeringen har inte vidtagit några åtgärder som specifikt tar sikte på människohandel som syftar till exploatering i form av avlägsnande av organ och krigstjänst.

¹ Frihet från våld, förtryck och utnyttjande – En nationell strategi mot mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, utnyttjande i prostitution och människohandel samt hedersrelaterat våld och förtryck (skr. 2025/26:245).

Exploatering av offer kan i människohandelsbestämmelsens bemärkelse inbegripa vissa former av tvångsäktenskap. Arbetet mot tvångsäktenskap bedrivs huvudsakligen inom ramarna för regeringens arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck som beskrivs i regeringens handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck (A2026/00606). I viss utsträckning har även åtgärder vidtagits mot människohandel för utnyttjande av brottslig verksamhet, vilka är kopplade till arbetet mot organiserad brottslighet.

Prioriteringar och åtgärder som har vidtagits för genomförande av handlingsplanen är här uppdelade i de fem strategiska områden som presenterades i den nationella strategin mot våld, förtryck och utnyttjande. De syftar sammantaget till att bekämpa människohandel som rör alla former av exploatering, inbegripet särskilda åtgärder för barn som är brottsoffer.

4.1 Förebyggande arbete

Den digitala utvecklingen har på kort tid förändrat förutsättningarna för både utsatthet och förebyggande arbete. Barn, unga och andra riskgrupper rör sig i allt större utsträckning i digitala miljöer där gränserna mellan vad som är en vardaglig kontakt och vad som kan bli farligt suddas ut, där exploatering och rekrytering kan ske anonymt, gränslöst och i hög hastighet. Förövare använder digitala kanaler för att etablera kontakt, normalisera skadliga beteenden och sprida övergreppsmaterial, samtidigt som unga exponeras för normer, bilder och förväntningar som påverkar deras syn på sexualitet, samtycke och relationer. För att möta denna förändrade verklighet behöver politiken utvecklas i takt med de digitala riskerna.

Handlingsplanen prioriterar därför att stärka kunskap, metoder och förebyggande insatser i digitala miljöer, samtidigt som arbetet med normer, sexualitet och relationer fördjupas. Särskilt fokus riktas mot grupper med ökad risk för utsatthet, såsom unga hbtqi-personer, unga med funktionsnedsättning och barn i samhällsvård.

Det digitala perspektivet är centralt i regeringens bredare förebyggande arbete. Genom att utveckla kunskapsstöd och informationsinsatser som speglar dagens digitala verklighet – där grooming, exploatering, spridning av övergreppsmaterial och onlinerekrytering ofta tar sin början – stärks skyddet för barn och unga och yrkesverksamma får bättre verktyg att förebygga och motverka utnyttjande.

Sammantaget markerar detta en tydlig inriktning: att svensk politik måste fortsätta utvecklas i takt med digitaliseringens risklandskap och att det förebyggande arbetet behöver vara både kunskapsbaserat och anpassat till dagens normer, beteenden och digitala miljöer.

Regeringens tydliga prioritering på området kommer till uttryck genom följande insatser.

4.1.1 Uppdrag till Folkhälsomyndigheten och Statens skolverk att uppdatera stödmaterial för undervisning inom kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer

Folkhälsomyndigheten och Statens skolverk har i uppdrag att uppdatera, och vid behov komplettera, åldersanpassat stödmaterial för utveckling av undervisningen inom kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer. En del av uppdraget avser kunskap om sexuell riskutsatthet exempelvis på nätet, digitalt våld, sexuell exploatering i form av utnyttjande av barn genom köp av sexuell handling samt sexuellt utnyttjande i form av att barn skildras i film eller bilder som sprids i pornografiska eller andra syften. I Folkhälsomyndighetens regleringsbrev för 2026 ändrades uppdraget på så sätt att Folkhälsomyndigheten i genomförandet även ska inkludera kunskap om skadliga sexuella praktiker. I uppdraget ingår att inkludera ett kritiskt tänkande när det gäller skildringar i pornografi, inklusive kunskap om att vissa handlingar som skildras eller sprids kan vara brottsliga, t.ex. sexualbrott eller olaga våldsskildring. Uppdraget ska slutredovisas senast den 1 mars 2027 (A2024/01235, regleringsbrev för 2026 avseende Folkhälsomyndigheten).

4.1.2 Uppdrag till Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor om informationsinsatser och kunskapsstöd i syfte att förebygga att unga utnyttjas

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF) har i uppdrag att utveckla och sprida informationsinsatser och kunskapsstöd i syfte att förebygga att unga utnyttjas för sexuella eller pornografiska ändamål, utsätts för sexuellt våld, övergrepp eller kränkningar såväl digitalt som fysiskt. Kunskapsstöden och informationsinsatserna kan vända sig till yrkesverksamma och ideellt engagerade som möter unga, med särskilt fokus på att genom yrkesverksamma nå ungdomar som befinner sig i riskgrupp för att utnyttjas sexuellt, exempelvis unga hbtqi-personer, unga med funktionsnedsättning och barn och unga i samhällets vård. Stöden kan avse

både att utsättas och att utsätta någon annan (regleringsbrev för 2024 avseende MUCF).

4.1.3 Uppdrag till Jämställdhetsmyndigheten och Brottsförebyggande rådet om ökad kunskap i det brottsförebyggande och våldsförebyggande arbetet

Jämställdhetsmyndigheten och Brottsförebyggande rådet (Brå) har i uppdrag att sammanställa och beskriva kunskapsläget i Sverige gällande kopplingar mellan erfarenheter av våldsutsatthet i barndomen och att senare involveras och utnyttjas i kriminalitet. Uppdraget omfattar alla former av våld mot barn, inklusive sexuell exploatering, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Särskilt fokus ska läggas på gängrelaterade miljöer.

Myndigheterna ska också kartlägga vilka insatser, metoder och arbetssätt som i dag används i Sverige, på universell, selekterad och indikerad preventionsnivå, som syftar till att motverka att barn som har utsatts för våld senare involveras och utnyttjas i kriminalitet. Myndigheterna ska, genom att kartlägga vilka kunskaps-, verksamhets- och samverkansluckor som finns, identifiera hur ansvar och roller mellan olika aktörer kan utvecklas eller förtydligas på nationell, regional och lokal nivå för att bättre förebygga gängkriminalitet på alla preventionsnivåer. Myndigheterna ska även lämna förslag på hur stöd till olika aktörer kan förbättras samt följa upp användningen av och vid behov revidera Metodstöd för kartläggning av tre våldstyper – Våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål (Brå och Jämställdhetsmyndigheten 2022). Uppdraget ska redovisas senast den 1 juli 2028 (regleringsbrev för 2026 avseende Brå och Jämställdhetsmyndigheten).

4.1.4 Uppdrag till Jämställdhetsmyndigheten att kartlägga kunskapshöjande insatser för att nå hbtqi-personer med förebyggande arbete avseende sexuell exploatering

Jämställdhetsmyndigheten har i uppdrag att kartlägga vilka kunskapshöjande insatser som behövs och hur arbetssätt behöver utvecklas för att nå hbtqi-personer med förebyggande arbete avseende sexuell exploatering, vilket omfattar utsatthet för prostitution och sexuellt utnyttjande i pornografiska syften, samt att öka upptäckten av utsatta. Uppdraget ska redovisas senast den 30 december 2026 (regleringsbrev för 2026 avseende Jämställdhetsmyndigheten).

4.1.5 Uppdrag till Statens institutionsstyrelse om förbättrad vård för barn och unga som utsatts för bland annat sexuellt våld

Statens institutionsstyrelse (SiS) har i uppdrag att stärka och anpassa vården för barn och unga som har utsatts för våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, sexuellt våld och sexuell exploatering, inklusive sexuellt utnyttjande i pornografiska syften. I uppdraget ingår att analysera riskerna och förebygga att barn och unga utsätts för sexuellt våld, sexuell exploatering eller prostitution och människohandel för alla ändamål. Uppdraget omfattar även arbete med att förebygga förekomst av sådan våldsutsatthet i myndighetens egen verksamhet. Uppdraget ska redovisas senast den 24 mars 2029 (regleringsbrev för 2026 avseende SiS).

4.1.6 Uppdrag till Socialstyrelsen om barn och unga i samhällets vård som har utsatts för bland annat sexuellt våld

Socialstyrelsen har i uppdrag att kartlägga, uppdatera och vid behov ta fram nya kunskapsstöd som riktar sig till verksamheter med ansvar för samhällsplacerade barn och unga (utöver SiS som omfattas av uppdraget ovan), riktade till målgrupperna personal och ledning samt placerande socialtjänst. Fokus i kartläggningen ska vara kunskap om våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, sexuellt våld, sexuell exploatering, inklusive sexuellt utnyttjande i pornografiska syften, och utnyttjande i prostitution eller människohandel för sexuella eller andra ändamål. Myndigheten ska utifrån kartläggningen uppdatera och vid behov ta fram nya kunskapsstöd i syfte att stärka och anpassa insatser inom ramen för placeringen för barn och unga som har utsatts för våld. Socialstyrelsen ska även kartlägga kunskapsstöden med fokus på kunskap om att analysera risker, stärka barns motståndskraft och förebygga att barn och unga utsätts för dessa former av utnyttjanden under tiden för placering eller efter avslutad placering, samt vid behov ta fram nya kunskapsstöd. Socialstyrelsen ska vidare vidta åtgärder för att sprida och bidra till implementering av kunskapsstöden i berörda verksamheter. Uppdraget ska redovisas senast den 30 september 2028 (A2026/00451).

4.1.7 Utökad samhällsintroduktion

Från och med den 1 maj 2026 har omfattningen av samhällsintroduktionen för asylsökande utökats från en till två heldagar. Samhällsintroduktionen innehåller information om migrations- och asylprocessen, svensk lagstiftning, demokrati, barns rättigheter samt svenska normer och värderingar, bland annat vad gäller jämställdhet. Samtliga asylsökanden som

har fyllt 16 år ska delta i samhällsintroduktionen. Asylsökande barn under 16 år som inte deltar i samhällsintroduktion ges ett åldersanpassat skriftligt material som motsvarar den information som ges i introduktionen. Utökningen bedöms ge förutsättningar för att stärka asylsökandes kunskap om sina rättigheter och skyldigheter i det svenska samhället och därigenom bland annat minska riskerna för utnyttjande i prostitution och människohandel samt andra former av exploatering (2 e § förordningen (1994:361) om mottagande av asylsökande m.fl.).

4.1.8 Stärkt arbete mot prostitution och människohandel i Östersjöregionen och Ukraina genom CBSS

Östersjöstaternas råd (CBSS) får 1,5 miljoner kronor för att under 2026 genomföra aktiviteter som stärker arbetet mot prostitution och människohandel. Pengarna ska bland annat användas till att implementera riktlinjer för hur utredningar av människohandel ska genomföras i Östersjöregionen och Ukraina (Investigation Protocol). CBSS kommer även att sprida den uppdaterade ungdomspublikationen ”Everything you need to know about human trafficking for sexual exploitation”. Syftet är att öka ungas medvetenhet om exploatering, efterfrågan och risker online samt att stärka deras förmåga att identifiera och agera mot människohandel (A2026/00091). CBSS har vidare utvecklat en onlineutbildning för diplomater, baserad på den handbok om hur människohandel kan förebyggas, upptäckas och hanteras som finansierades och lanserades tillsammans med Regeringskansliet 2021. Under 2026–2027 planeras onlineutbildningen att lanseras.

4.1.9 Stärkt arbete mot människohandel genom CAP International

För 2026 ges ett bidrag på 1,5 miljoner kronor till the Coalition for the Abolition of Prostitution International (CAP International). Verksamhetsstödet syftar till att stärka internationell kapacitet att förebygga och bekämpa människohandel för sexuella ändamål, med fokus på civilsamhällesorganisationer och institutioner i länder drabbade av väpnad konflikt, förflyttning och kris inklusive Ukraina, Palestina, Libanon och Colombia. CAP International, som är baserat i Frankrike, är en viktig partner för den svensk-franska gemensamma strategin för att bekämpa människohandel för sexuell exploatering i Europa och globalt.

4.1.10 Propositionen Nya möjligheter att bekämpa onlinerekrytering

Regeringen har den 28 maj 2026 beslutat om propositionen Nya möjligheter att bekämpa onlinerekrytering (prop. 2025/26:276) med förslag som stärker Polismyndighetens möjligheter att stoppa rekrytering till grov brottslighet på nätet. Förslaget innebär att Polismyndigheten ska kunna kräva att digitala plattformar tar bort rekryteringsinnehåll inom en timme. Om innehållet inte tas bort får en sanktionsavgift på upp till 5 miljoner kronor, eller vid en systematisk överträdelse av lagen upp till 4 procent av leverantörens globala omsättning, tas ut. Syftet är att bryta rekryteringen på nätet till grov brottslighet, särskilt av barn och unga. Regeringen bedömer att en positiv konsekvens av den föreslagna lagen skulle vara att det minskar risken för att barn och unga utsätts för brott inom ramen för rekryteringen, såsom människohandel i form av utnyttjande av barn i brottslig verksamhet. Den nya lagen föreslås träda i kraft den 15 juli 2026.

4.1.11 Utredning om en åldersgräns på sociala medier.

Regeringen har den 9 oktober 2025 gett en särskild utredare i uppdrag att analysera förutsättningarna för att införa en åldersgräns för barns användning av sociala medier, och om möjligt föreslå en sådan (dir. 2025:91). Syftet med utredningen är att stärka skyddet för barns hälsa och trygghet i digitala miljöer. Den 2 juni 2026 överlämnade utredningen delbetänkandet En åldersgräns för barns tillgång till sociala medier (SOU 2026:35). I delbetänkandet konstateras att med barns aktivitet på sociala medier följer risker för bland annat grooming och rekrytering till eller uppdrag från kriminella gäng.

4.2 Upptäckt och identifiering

Tidig upptäckt och identifiering är en grundförutsättning för att kunna stoppa sexuell exploatering, prostitution och människohandel och ge utsatta det skydd och stöd de har rätt till. I dag sker en stor del av exploateringen, särskilt av barn och unga, i digitala miljöer, där rekrytering, kontakt och spridning av övergreppsmaterial kan ske snabbt och anonymt. Därför behöver samhällets aktörer arbeta mer systematiskt, kunskapsbaserat och närvarande både online och offline för att tidigt uppmärksamma utsatthet.

Det är avgörande att fler utsatta upptäcks även när de själva inte söker hjälp, och att identifieringen sker på ett sätt som inte ökar stigma eller riskerar att avskräcka från att ta emot stöd. Regeringen prioriterar därför att stärka kompetensen hos berörda aktörer, utveckla metoder för att identifiera

utsatthet i digitala miljöer och förbättra samordningen mellan de aktörer som möter barn, unga och vuxna i riskzon.

Sammantaget är regeringens inriktning att upptäckt och identifiering ska ske tidigare, bli mer träffsäker och bättre anpassad till dagens former av exploatering.

Regeringens ambition att stärka arbetet på området återspeglas i följande insatser.

4.2.1 Uppdrag till Statens beredning för medicinsk och social utvärdering att genomföra en kunskapssammanställning om uppsökande arbete

Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU) ska genomföra en nationell och internationell kunskapssammanställning för att identifiera arbetssätt för uppsökande arbete. Fokus för uppdraget är internetbaserat arbete, som syftar till att informera, komma i kontakt med, nå och upptäcka personer som utnyttjas i prostitution och människohandel för sexuella ändamål, utnyttjas sexuellt i pornografiska syften och barn som utsätts för sexuell exploatering i olika former samt försök till detta. Uppdraget omfattar kunskap om uppsökande arbete på eskortsidor, sugardejtingsidor och liknande. Det omfattar även kunskap om uppsökande arbete på plattformar dit framför allt barn söker sig för underhållning eller sociala kontakter och där de kan utsättas för grooming, t.ex. sociala medier och spelplattformar. Syftet med uppdraget är att sammanställa vetenskaplig kunskap om uppsökande arbete, med fokus på internetbaserat arbete, och bedöma överförbarheten till en svensk kontext. Uppdraget ska redovisas senast den 15 december 2028 (A2026/00477).

4.2.2 Uppdrag till Polismyndigheten att prioritera och intensifiera arbetet mot sexualbrott i digitala miljöer

Polismyndigheten har i uppdrag att prioritera och intensifiera arbetet mot sexualbrott mot barn i digitala miljöer. Polismyndigheten ska även se över möjligheterna att utveckla det pågående samarbetet med internetleverantörer till att, utöver barnpornografiskt material, omfatta blockering även av annat material som i den digitala miljön främjar, möjliggör eller på annat sätt utgör ett led i straffbar sexualbrottslighet. Polismyndigheten ska även säkerställa en ändamålsenlig organisation för anmälan och åtgärder till värdtjänster enligt

den s.k. DSA-förordningen² för att barnpornografi och annat material som i den digitala miljön främjar, möjliggör eller på annat sätt utgör ett led i straffbar sexualbrottslighet på ett mer effektivt sätt ska kunna avlägsnas eller göras oåtkomligt. Polismyndigheten ska redovisa vilka åtgärder som har vidtagits och planeras senast den 1 juni 2027 (Ju2026/00302).

4.2.3 Uppdrag till Jämställdhetsmyndigheten att bidra med kunskap om människohandel genom samverkan med aktörerna i bob-strukturen

Jämställdhetsmyndigheten har i uppdrag att i relevanta delar bidra med kunskap om människohandel, inklusive hur unga rekryteras, involveras samt exploateras för brottslig verksamhet, utifrån sin nationella samordning och kunskapsutveckling avseende prostitution och människohandel, genom samverkan med aktörerna i den s.k. bob-strukturen (Ju2023/02529, Ju2025/00846) och andra relevanta aktörer. Jämställdhetsmyndigheten ska även bidra med kunskap utifrån sina nationellt samordnade och kunskapsutvecklande uppdrag om att förebygga mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck, exempelvis om kopplingar mellan att utsättas för våld i barndomen och senare involvering i kriminalitet (regleringsbrev för 2026 avseende Jämställdhetsmyndigheten).

4.2.4 Återrapporteringskrav till Arbetsmiljöverket om hur myndigheten arbetar mot människohandel och människoexploatering

Arbetsmiljöverket har i uppdrag att redovisa hur myndigheten arbetar och kan utveckla arbetet mot människohandel och människoexploatering inom ramen för myndighetens instruktionsenliga uppgift att delta i och samordna det myndighetsgemensamma arbetet mot arbetslivskriminalitet samt i enlighet med uppdraget ”Ändring av uppdraget att inrätta regionala center mot arbetslivskriminalitet och om varaktig myndighetssamverkan” (A2024/01109) (regleringsbrev för 2026 avseende Arbetsmiljöverket).

4.3 Stöd och skydd till utsatta

Alla som utsätts för människohandel, människoexploatering, arbetskraftsexploatering, prostitution eller annan form av sexuell exploatering ska få ett likvärdigt, tillgängligt och individanpassat stöd. Utsattheten ser olika ut för olika grupper, och därför behöver stöd- och skyddsinsatserna utgå från individens behov och ett rättighetsbaserat

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2065 av den 19 oktober 2022 om en inre marknad för digitala tjänster och om ändring av direktiv 2000/31/EG (Digital Service Act, DSA).

förhållningssätt. Det är särskilt viktigt att trösklarna till hjälp är låga och att stöd kan ges så länge behov finns.

Digitaliseringen har skapat nya former av exploatering, där övergreppsmaterial kan spridas och finnas tillgängligt under lång tid. Regeringen prioriterar därför att stärka stödet till personer som har utsatts för digitala dimensioner av våld, att utveckla metoder för behandling och återhämtning samt hjälp för vuxna att ta bort kränkande material från plattformar på internet. Samtidigt behöver stödet vara likvärdigt i hela landet och omfatta alla former av utsatthet, inklusive arbetskraftsexploatering, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i nära relationer.

Regeringen genomför nu en samlad satsning för att höja kvaliteten, tillgängligheten och samordningen i stöd- och skyddsarbetet. Det omfattar utveckling av kunskap och metoder, stärkta stödstrukturer för barn och vuxna, förbättrad kvalitet i skyddade boenden och ökad kompetens hos berörda yrkesgrupper. Satsningarna syftar till att säkerställa att alla utsatta får det skydd och stöd de har rätt till.

Frågan om beskattning av inkomster från utnyttjande i prostitution är komplex. Regeringen anser att det finns skäl att utreda frågan om att lindra effekterna av beskattningen av inkomster till personer som säljer sexuella handlingar och som är utsatta för tredje parts utnyttjande eller som befinner sig i liknande utsatta situationer. Det pågår nu ett arbete inom Regeringskansliet med att analysera hur en sådan utredning bör se ut.

Regeringens kraftsamling avseende stöd och skydd till utsatta tydliggörs genom följande insatser.

4.3.1 Uppdrag till flera myndigheter att förbereda för stöd till utsatta för prostitution och närliggande målgrupper

Jämställdhetsmyndigheten, Socialstyrelsen, länsstyrelserna och SBU har i uppdrag att förbereda för regionalt och nationellt stöd i syfte att kommuner och regioner ska kunna erbjuda exitprogram för personer som har utsatts för prostitution, människohandel för sexuella ändamål eller övergrepp vid produktion eller distribution av pornografi, och program för barn som har utsatts för människohandel för sexuella ändamål eller andra former av sexuell exploatering, inklusive exploatering i form av att barnet skildras i bilder eller filmer som sprids. Uppdraget består av två delar. Den första

delen av uppdraget innebär att Jämställdhetsmyndigheten, Socialstyrelsen och länsstyrelserna ska ta fram ett sammanhållet förslag på vilket stöd för yrkesverksamma som nationella myndigheter och länsstyrelserna ska kunna ge kommuner och regioner för att de program som omfattas av uppdraget ska kunna erbjudas. Den delen av uppdraget ska slutredovisas senast den 26 februari 2027 (A2025/00637). Jämställdhetsmyndigheten lämnade i mars 2026 en delredovisning som omfattade en beräkning av den tillfälliga kostnadsökningen för kommuner och regioner som införande av exitprogram och program för barn kommer att innebära (Jämställdhetsmyndigheten 2026:3).

Den andra delen av uppdraget innebär att Socialstyrelsen vid behov ska anpassa befintliga kunskapsstöd eller ta fram nya kunskapsstöd, inklusive stödmaterial för kompetensutveckling, för socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete för vuxna och barn i målgrupperna. Den delen av uppdraget ska slutredovisas senast den 1 mars 2029 (A2025/00637).

4.3.2 Uppdrag om utvecklat föräldraskapsstöd och kontaktvägar för barn som har utsatts för våld och sexuell exploatering

Barnombudsmannen har i uppdrag att identifiera kontaktvägar för barn och unga som har utsatts för våld i partnerrelation, sexuellt våld eller sexuell exploatering. Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd har i uppdrag att främja utvecklingen av föräldraskapsstöd till barn och unga som riskerar att utsättas eller har utsatts för våld i partnerrelation, sexuellt våld eller sexuell exploatering. Barnombudsmannen ska i denna del av uppdraget bidra genom att inhämta barns och ungas egna erfarenheter och åsikter om hur föräldraskapsstödet kan utgöra ett stöd för barn och unga som har utsatts för våld i partnerrelation, sexuellt våld eller sexuell exploatering. Uppdraget ska slutredovisas senast den 1 juni 2027 (A2025/00608).

Barnombudsmannen lämnade en delredovisning den 13 mars 2026. Där lyftes bland annat att barn och unga som Barnombudsmannen har intervjuat inom ramen för uppdraget redogör för att stödsystemet är svårt att nå och förstå. Det är krångligt att söka hjälp och ett stort ansvar läggs på den som är utsatt att själv orientera sig i systemet och kämpa för att få stöd. Många har behövt ta hjälp av vuxna i sin närhet för att komma i kontakt med rätt stöd, samtidigt som flera barn saknar trygga vuxna som kan hjälpa dem, vilket har gjort att vägen till rätt stöd och hjälp har varit lång. När barn och unga ändå söker stöd och hjälp är det ofta utifrån symptom på utsatthet för fysiskt, psykiskt eller sexuellt våld, t.ex. ångest, självmordstankar, ätstörning eller

missbruk. De beskriver att stödet då endast fokuserar på dessa problem och inte på den bakomliggande utsattheten. Intervjuerna visar att det är fullt möjligt att exempelvis vara inskriven på BUP under större delen av sin tonårstid utan att få frågor om vad som kan vara grundorsak till barnets mående, exempelvis sexuellt våld eller exploatering. Barnombudsmannen lämnar också flera förslag i delredovisningen ("Men det är inget som jag har berättat för någon", Barnombudsmannen 2026).

4.3.3 Uppdrag till Statens beredning för medicinsk och social utvärdering att genomföra kartläggningar om att upptäcka sexuell riskutsatthet samt om behandling

Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU) har i uppdrag att genomföra en internationell och nationell kartläggning för att identifiera metoder för att upptäcka sexuell riskutsatthet, främst inom socialtjänsten och hälso- och sjukvården, men om möjligt även inom andra områden som omfattas av myndighetens verksamhetsområde. Myndigheten ska vidare genomföra en internationell och nationell kartläggning för att identifiera metoder inom hälso- och sjukvården för behandling av barn respektive vuxna som har utnyttjats sexuellt i pornografiska syften eller under liknande omständigheter där bilder eller filmer har delats. Uppdraget ska redovisas senast den 31 mars 2027 (regleringsbrev för 2026 avseende SBU).

4.3.4 Uppdrag till Brottsoffermyndigheten om stöd med att söka brottsskadeersättning

Brottsoffermyndigheten har i uppdrag att analysera vad som behövs för att utsatta för människohandel och människoexploatering ska kunna få tillräckligt bra stöd med att söka brottsskadeersättning för att de i praktiken ska kunna använda sig av den rättigheten. Uppdraget omfattar att ta fram förslag på åtgärder, både när det gäller den egna myndighetens verksamhet och vad andra aktörer kan göra. Uppdraget ska redovisas senast den 11 december 2026 (regleringsbrev för 2026 avseende Brottsoffermyndigheten).

4.3.5 Uppdrag till Brottsoffermyndigheten om förstudie om verksamhet som hjälper vuxna att ta bort kränkande material från plattformar på internet

Brottsoffermyndigheten har haft i uppdrag att genomföra en förstudie om hur en verksamhet som hjälper vuxna att ta bort kränkande material från plattformar på internet kan organiseras och utvecklas. Fokus för uppdraget är sexuellt material som har spridits i pornografiska eller andra syften. I förstudien ingick också att undersöka hur en stödjande del skulle kunna

utformas samt föreslå vilken aktör som är bäst lämpad att ansvara för stödet. Vidare bör kunskapen om hur material tas bort spridas så att de aktörer som möter denna typ av brottsoffer kan använda sig av det, inte minst berörda organisationer i civilsamhället (regleringsbrev för 2025 avseende Brottsoffermyndigheten). Uppdraget redovisades den 11 juni 2026.

4.3.6 Uppdrag till Arbetsmiljöverket om behov av stöd hos personer som är utsatta för arbetskraftsexploatering

Arbetsmiljöverket har i uppdrag att inventera stödbehovet hos personer som är utsatta för arbetskraftsexploatering och lämna förslag på målgruppsanpassade stödinsatser. Arbetsmiljöverket ska i genomförandet av uppdraget inhämta kunskap från Jämställdhetsmyndigheten. Uppdraget ska redovisas senast den 31 mars 2027 (regleringsbrev för 2026 avseende Arbetsmiljöverket).

4.3.7 Uppdrag till Jämställdhetsmyndigheten och länsstyrelserna att inventera nuläge och behov av utbildning avseende människohandel

Jämställdhetsmyndigheten och länsstyrelserna har i uppdrag att tillsammans inventera behovet av utbildning om människohandel för personal i berörda yrkesgrupper. Inventeringen ska omfatta kunskap, dels om den information som utsatta och riskgrupper behöver, dels om vilka åtgärder man bör vidta i mötet med utsatta och riskgrupper, med hänsyn till deras olika behov och förutsättningar. Uppdraget ska redovisas senast den 30 oktober 2026 (regleringsbrev för 2026 avseende Jämställdhetsmyndigheten och länsstyrelserna).

4.3.8 Uppdrag till Socialstyrelsen om kvalitetsutveckling av skyddat boende

Socialstyrelsen har sedan 2024 i uppdrag att se över myndighetens kvalitetsindikatorer för skyddade boenden och på nationell nivå följa upp verksamheten vid sådana boenden med särskilt fokus på behov hos barn, våldsutsatta med funktionsnedsättningar samt våldsutsatta i hederskontext. År 2026 ändrades uppdraget till att även inkludera arbete för att verka för stärkt kompetens om bland annat prostitution och människohandel för alla ändamål vid skyddade boenden. Detta inkluderar kunskap om barn som följer med en vårdnadshavare till ett sådant boende. Socialstyrelsen ska vidare undersöka i vilken utsträckning alternativa skydds- och boendelösningar används i stället för skyddat boende, hur dessa lösningar ser ut, i vilka situationer de tillämpas samt orsaken till att andra alternativ används. Översynen ska belysa om användningen skiljer sig åt mellan olika

målgrupper, inklusive de som omfattas av uppdraget, samt vilka konsekvenser detta kan medföra för den enskilde. I uppdraget ingår även att se över om tillgången möter behoven av skyddat boende och hur det ser ut i olika geografiska områden. Socialstyrelsen ska vid behov lämna förslag på lämpliga åtgärder. Uppdraget ska, vad avser stärkt kompetens om olika former av våld samt översyn av alternativa skydds- och boendelösningar delredovisas den 8 februari 2027. Uppdraget ska som helhet slutredovisas den 8 februari 2029 (regleringsbrev för 2024 och 2026 avseende Socialstyrelsen).

4.3.9 Uppdrag till Migrationsverket att vidta åtgärder som stärker tryggheten och säkerheten på myndighetens boenden

Migrationsverket har i uppdrag att vidta åtgärder som stärker tryggheten och säkerheten på myndighetens boenden på kort och lång sikt. Migrationsverket ska bland annat utvärdera om det behövs förstärkt kompetens hos myndighetens personal för att omhänderta barns behov och rättigheter samt för att bemöta personers särskilda utsatthet. Det kan t.ex. handla om våldsutsatta personer eller personer som riskerar att utnyttjas i prostitution och människohandel samt personer med funktionsnedsättning. Vid behov ska Migrationsverket vidta kompetenshöjande åtgärder. Migrationsverket ska vidare främja omställningen av mottagningssystemet genom säkerhetshöjande åtgärder i boendemiljön och förbättrad boendestandard. De säkerhetshöjande åtgärderna ska särskilt syfta till ett ökat skydd för grupper som kan vara särskilt sårbara, t.ex. barn och till trygghetsskapande åtgärder för kvinnor. Det kan exempelvis handla om att förbättra möjligheten till avskildhet. Migrationsverket bör också vidta åtgärder för att obehöriga inte ska vistas på boendena och använda kamerabevakning om myndigheten bedömer att det behövs och är tillåtet med beaktande av bland annat rätten till privatliv. Det kan bland annat bidra till att motverka utnyttjande i prostitution och människohandel (Ju2022/03315).

4.3.10 Nationellt centrum för kvinnofrid utvecklar och sprider kunskaps- och webbstöd

Uppsala universitet (Nationellt centrum för kvinnofrid, NCK) har tilldelats medel under 2026 som bland annat får användas för att utveckla och sprida befintliga kunskaps- och webbstöd för lärosäten, kommuner, rättsväsende och hälso- och sjukvård, med fokus på kunskap om prostitution och människohandel och hedersrelaterat våld och förtryck, samt vid behov

föreslå behov av nya kunskapsstöd (regleringsbrevet för 2026 avseende anslag 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder).

4.3.11 Nationellt centrum för kvinnofrid utvecklar arbetet med stödlinjerna

Medel till Uppsala universitet (Nationellt centrum för kvinnofrid, NCK) kan under 2026 även bland annat användas för att utveckla arbetet med stödlinjerna för våldsutsatta i syfte att personer som har utsatts för sexuell exploatering, exempelvis i form av prostitution och människohandel för sexuella ändamål eller i form av utnyttjande i pornografiska syften, ska få ett gott stöd och bättre kännedom om att stöd finns att få (regleringsbrevet för 2026 avseende anslag 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder).

4.3.12 Nationellt centrum för kvinnofrid inleder pilotstudie i syfte att kunna ge adekvat stöd avseende våld som har digitala dimensioner

Medel till Uppsala universitet (Nationellt centrum för kvinnofrid, NCK) kan under 2026 även bland annat användas till att bistå Jämställdhetsmyndigheten i uppdraget om de digitala dimensionerna av mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel (A2024/00815) samt att med utgångspunkt i lärdomarna inleda en pilotstudie i syfte att kunna ge adekvat stöd avseende våld som har digitala dimensioner till personer som kontakter någon av stödlinjerna (regleringsbrevet för 2026 avseende anslag 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder).

4.3.13 Medel avsätts till Ecpat Hotline

Regeringen har beslutat att för 2026 ge Ecpat Sverige ett ekonomiskt stöd för att stärka arbetet med att upptäcka och få bort material som visar sexuella övergrepp mot barn på nätet. Bidraget går till Ecpat Hotline, där allmänheten kan anmäla misstänkt olagligt innehåll. Bakgrunden till beslutet är att EU-finansieringen till delar av verksamheten upphör från och med sommaren 2026, vilket annars riskerar att påverka omfattningen av arbetet. Bidraget bidrar till att upprätthålla verksamheten under året (Ju2026/01562).

4.3.14 Förordning om statsbidrag för att stärka och utveckla regionalt och lokalt arbete mot vissa former av våld

Regeringen beslutade 2025 om förordningen (2025:838) om statsbidrag för att stärka och utveckla regionalt och lokalt arbete mot vissa former av våld. Kommuner, regioner och kommunalförbund kan tilldelas statsbidraget i syfte att stärka och utveckla arbetet mot bland annat utnyttjande i

prostitution och människohandel för sexuella ändamål eller andra former av sexuell exploatering. Länsstyrelserna prövar frågor om bidrag enligt förordningen. Vid fördelning av bidraget ska länsstyrelsen, om det inte i det enskilda fallet finns särskilda skäl mot det, bland annat prioritera ansökningar som rör stödjande insatser för att enskilda ska kunna lämna våldsamma relationer eller situationer, däribland utnyttjande i prostitution och människohandel för sexuella ändamål eller andra former av sexuell exploatering.

4.3.15 Permanent förstärkning till kvinno- och tjejjourer och vissa andra organisationer inom brottsofferområdet

I budgetpropositionen för 2026 avsattes en permanent förstärkning med 20 miljoner kronor från och med 2026 till kvinno- och tjejjourer och vissa andra organisationer inom brottsofferområdet. Genom höjningen får organisationerna stärkta förutsättningar att nå ut med stöd till de som har drabbats av mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, sexuellt våld, hedersrelaterat våld och förtryck och prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

4.3.16 Propositionen Ersättningsregler med brottsoffret i fokus

Regeringen beslutade den 26 mars 2026 om propositionen Ersättningsregler med brottsoffret i fokus (prop. 2025/26:222). Propositionen innehåller förslag som ska stärka brottsoffrets ställning och minska skadeverkningarna av brott. Förslagen innebär bland annat att brottsoffer ska kunna få brottsskadeersättning direkt från Brottsoffermyndigheten, utan att först behöva försöka driva in betalningen från gärningspersonen, så att de slipper onödiga kontakter med den som har begått brottet. Detta är något som bland annat civilsamhällesorganisationer som arbetar med barn som har utsatts för sexuell exploatering har lyft som ett behov i olika sammanhang. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 september 2026.

4.3.17 Lagrådsremiss med förslag om nationell kontaktpunkt

Regeringen har beslutat lagrådsremissen Ett nytt brott och andra åtgärder mot människohandel där regeringen gör bedömningen att Jämställdhetsmyndigheten bör utses till att vara nationell kontaktpunkt för den gränsöverskridande vidareutslussningen av brottsoffer för människohandel inom EU i enlighet med människohandelsdirektivet.

4.4 Brottsbekämpning

En stark och effektiv brottsbekämpning är avgörande för att motverka människohandel och människoexploatering och för att säkerställa att utsatta får sina rättigheter tillgodosedda i en rättssäker process. Människohandel är ett allvarligt brott som orsakar stort lidande och samtidigt hotar samhällets säkerhet och demokratiska strukturer. Det finns en tydlig koppling till organiserad brottslighet och den kriminella ekonomin. Det är viktigt att brott rubriceras korrekt, att utredningar håller hög kvalitet och att brottsoffer får det stöd och den hjälp som de har rätt till.

Digitaliseringen har dessutom förändrat brottslighetens karaktär. Exploatering i digitala miljöer sker ofta gränsöverskridande och i stor skala, och plattformar som möjliggör för olika typer av exploatering verkar ofta utanför Sveriges jurisdiktion. Detta kräver att metoder, kompetens och samverkan inom rättsväsendet utvecklas för att möta en mer komplex och tekniskt avancerad brottslighet.

Regeringens inriktning är därför att stärka den brottsutredande förmågan, höja kompetensen inom berörda myndigheter, förbättra samordningen och säkerställa att brottsoffer får snabbare och enklare tillgång till sina rättigheter. Genom att anpassa brottsbekämpningen till dagens digitala och gränsöverskridande landskap kan fler förövare lagföras och fler utsatta få det skydd och stöd de har rätt till.

Regeringens ambition att stärka arbetet på området återspeglas i följande insatser.

4.4.1 Uppdrag till Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten att förstärka arbetet mot människohandel och människoexploatering

Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten har i uppdrag att stärka förmågan att bekämpa människohandel och människoexploatering. I uppdraget ingår att förbättra arbetsmetoderna för att öka utredningsförmågan och lagföringen av människohandels- och människoexploateringsbrott och för att säkerställa att offer får rätt stöd och skydd. Vidare ska myndigheterna öka personalens kunskap på området, bland annat genom att tillse att det finns nödvändig specialistkunskap och kompetensutvecklingsinsatser. Polismyndigheten ska särskilt fokusera på att identifiera och stödja offer utifrån gällande rättigheter och förstå de bakomliggande faktorerna inom människohandel och människoexploatering.

Polismyndigheten ska också ta fram en årlig lägesbild på området. I uppdraget ingår också att stärka samverkan, bland annat inom ramen för myndighetssamarbetet mot arbetslivskriminalitet och genom det internationella samarbetet. Polismyndigheten ska också stärka den uppsökande och förebyggande verksamheten, såväl digitalt som fysiskt. Ett syfte med uppdraget är att den brottsutredande förmågan ska förbättras för att lagföringen ska kunna öka. Uppdraget ska slutredovisas senast den 1 oktober 2026 (Ju2025/01324).

4.4.2 Uppdrag att följa arbetslivskriminalitetens utveckling

Södertörns högskola har fått i uppdrag att utarbeta en metod för att följa upp arbetslivskriminalitetens utveckling i samhället över tid och redovisa de samhällsekonomiska konsekvenserna av arbetslivskriminaliteten (A2024/00857). Uppdraget utförs inom ramen för initiativet SMOB – Sverige mot organiserad brottlighet – som startade i september 2024 och som Södertörns högskola står värd för. SMOB är ett partnerskap mellan ett antal statliga myndigheter, Svenskt Näringsliv, LO, TCO och Stockholms handelskammare, och syftar till att förstärka Sveriges förmåga att bekämpa den kriminella ekonomin, öka kapaciteten att utreda ekonomisk brottslighet samt främja tvärssektoriell samverkan mellan relevanta samhällsaktörer.

4.4.3 Uppdrag om att stärka kvaliteten i utstationeringsregistret

Arbetsmiljöverket har i uppdrag att förbättra kvaliteten i och tillgängligheten till uppgifter i utstationeringsregistret. Syftet är att stärka arbetet mot arbetslivskriminalitet och minska arbetstagares utsatthet (A2026/00148).

4.4.4 Ökade resurser till arbetet mot arbetslivskriminalitet

Resurserna för att motverka arbetslivskriminalitet förstärktes under 2025 med 100 miljoner kronor till de myndigheter som arbetar med gemensamt, operativt kontrollarbete inom ramen för de regionala center mot arbetslivskriminalitet som finns etablerade i landet (prop. 2024/25:1).

4.4.5 Lagrådsremiss med förslag om ett nytt brott, olaga tjänsteutnyttjande

Regeringen har beslutat om lagrådsremissen Ett nytt brott och andra åtgärder mot människohandel där det föreslås att det ska införas ett nytt brott, olaga tjänsteutnyttjande. Straffansvaret ska omfatta den som, för egen eller annans del, nyttjar en tjänst som utförs av en person som en följd av att

han eller hon är utsatt för människohandel eller människoexploatering. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2027.

4.5 Återfallsförebyggande arbete

Återfallsförebyggande arbete är en central del av samhällets insatser för att motverka prostitution, sexuell exploatering och det våld som följer i dess spår. Särskilt viktigt är att nå pojkar och unga män som köper sexuella handlingar eller befinner sig i riskzonen för att göra det, eftersom riktade insatser kan ha stor betydelse för att bryta beteenden tidigt.

De återfallsförebyggande insatserna behöver synliggöra konsekvenserna av att köpa sexuella handlingar, stärka förståelsen för samtycke och rättigheter samt motverka de destruktiva normer som bidrar till att normalisera exploatering. Genom kunskapsbaserade metoder, tidiga insatser och ett tydligt ansvarstagande kan återfallsförebyggande arbete minska efterfrågan på prostitution och därigenom också risken för människohandel och sexuell exploatering.

Regeringens inriktning är därför att stärka tillgången till stöd, behandling och rådgivning för personer med riskbeteenden, och att utveckla kunskap och metoder som effektivt förebygger återfall i våldsamma eller exploaterande handlingar.

Regeringens satsningar på området framgår av följande insatser.

4.5.1 Uppdrag till Socialstyrelsen om nationell samordning och kunskapsutveckling för återfallsförebyggande arbete med våldsutövare

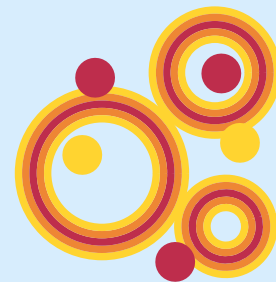
Socialstyrelsen har uppdrag om nationell samordning och kunskapsutveckling för återfallsförebyggande arbete med våldsutövare (regleringsbrev för 2023 avseende Socialstyrelsen). Sedan 2025 ska myndigheten säkerställa att alla våldsområden som omfattas av jämställdhetspolitiken, inkluderas i arbetet. Det omfattar personer som utsätter andra för prostitution och människohandel för sexuella ändamål (regleringsbrev för 2025 avseende Socialstyrelsen). Inom ramen för uppdraget har Socialstyrelsen tagit över ett nätverk för KAST-verksamheter (köpare av sexuella tjänster) och i samverkan med Jämställdhetsmyndigheten etablerat ett strategiskt forum för utvecklingen av KAST-verksamheterna.

4.5.2 Finansiering av Preventell

Preventell är en nationell telefonlinje och chatt som drivs av Anova vid Karolinska universitetssjukhuset och som har permanent statlig finansiering (regleringsbrev för anslag 2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor, anslagspost 27 Ökad kunskap om oönskad sexualitet och prevention av sexuellt våld). Den syftar till att förebygga sexuellt våld. Målgruppen är personer med självupplevt riskbeteende, tvångsmässig upptagenhet av sexuella tankar och handlingar.

4.5.3 Satsning för att stärka det förebyggande arbetet mot sexuellt våld mot bland annat barn.

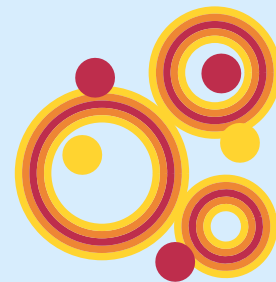
Regeringen har i vårändringsbudgeten för 2026 föreslagit en satsning på 10 miljoner kronor under 2026 för att stärka det förebyggande arbetet mot sexuellt våld mot bland annat barn. Medlen kan användas för att exempelvis utöka telefonlinjen Preventells tillgänglighet och för att utveckla kunskap om att förebygga sexuellt våld. Satsningen kan bland annat bidra till att fler personer med sexuellt intresse för barn, impulser att tvinga någon till sex och andra sexuella störningar kan få bättre tillgång till professionellt stöd, hjälp och behandling. Satsningen ska även bidra till att kunskap om oönskad sexualitet och prevention av sexuellt våld tas fram och sprids till relevanta aktörer i hela landet. Syftet med insatsen är att minska antalet sexualbrott i samhället (prop. 2025/26:99).

5. Uppföljning av arbetet mot prostitution och människohandel

För att säkerställa att arbetet mot prostitution och människohandel bedrivs på ett effektivt och målinriktat sätt är regeringens intention att arbetet ska följas upp.

Jämställdhetsmyndigheten genomför i enlighet med sin instruktion årliga uppföljningar av arbetet med de jämställdhetspolitiska delmålen. Regeringen har i samband med den nationella strategin mot våld, förtryck och utnyttjande beslutat om ett uppdrag som bland annat innebär att Jämställdhetsmyndigheten med stöd av länsstyrelserna ska förbereda för att fortsätta den årliga uppföljningen med utgångspunkt i de indikatorer som tas fram inom det uppdraget, samt för att vart fjärde år genomföra en fördjupad uppföljning av utvecklingen i förhållande till delmålen, nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor och arbetet i enlighet med den nationella strategin (A2026/00417). Detta omfattar arbetet mot prostitution och människohandel för sexuella ändamål och det som framgår avseende detta av denna handlingsplan. Regeringen har även aviserat i den nationella strategin att den avser att låta genomföra en samlad analys och uppföljning av myndigheternas arbete med strategin, exempelvis likt den Statskontoret har gjort av arbetet med den föregående nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor 2017–2026 (skr. 2016/17:10) (Statskontoret 2021:3).

6. Internationella åtaganden och samarbeten

Prostitution och människohandel är gränsöverskridande frågor där det är avgörande med samarbeten mellan länder och olika delar av världen. Arbetet styrs därför med beaktande av ett antal internationella åtaganden och processer. Sverige rapporterar regelbundet till FN och Europarådet inom ramen för de processer som fastställts för efterlevande av konventionerna. Samarbeten sker med grannländer inom ramen för Nordiska ministerrådet, Östersjöstaternas råd (CBSS) samt Organisationen för samarbete och säkerhet i Europa (OSSE), där gemensamma utmaningar kan hanteras regionalt och mer effektivt än det kan göras enbart på nationell nivå.

Människohandelsdirektivet innehåller minimiregler för vad som ska utgöra straffbelagd människohandel och vilka påföljder som ska gälla. Direktivet innehåller också bestämmelser om bland annat utredning och lagföring av människohandelsbrott samt om hjälp, stöd och skydd till brottsoffer. Människohandelsdirektivet är genomfört i svensk rätt. För att stärka arbetet med att förebygga och bekämpa människohandel och förbättra skyddet för dess offer har ett EU-direktiv antagits om ändring av människohandelsdirektivet (direktiv 2024/1712). Ändringsdirektivet trädde i kraft den 14 juli 2024 och ska vara genomfört i svensk rätt senast den 15 juli 2026. Ändringsdirektivet innehåller bland annat utökade krav på den straffrättsliga lagstiftningen i EU. Exempelvis har utnyttjande av surrogatmoderskap, tvångsäktenskap och illegal adoption lagts till som exploateringsformer i direktivets bestämmelse om vad som utgör människohandelsbrott. Vidare ska medlemsstaterna säkerställa att avsiktlig användning av tjänster som tillhandahålls av ett offer för människohandel utgör ett brott.

Ändringsdirektivet innebär också skärpta krav på medlemsstaternas förebyggande arbete samt utökade krav på hjälp och stöd till offer för människohandel. Det innehåller dessutom bestämmelser som saknar direkt motsvarighet i 2011 års direktiv. Bland annat ska medlemsstaterna inrätta

vidareslussningsmekanismer för att tidigt upptäcka och identifiera brottsoffer. Direktivet ställer även krav på att medlemsstaterna ska anta nationella handlingsplaner och inrätta nationella samordnare eller motsvarande mekanismer för arbetet mot människohandel. Medlemsstaterna ska ha genomfört ändringsdirektivet senast den 15 juli 2026.

Regeringen beslutade den 6 februari 2025 att ge en särskild utredare i uppdrag att analysera och föreslå de författningsändringar och andra åtgärder som krävs för att anpassa svensk rätt till ändringsdirektivet. Utredningen överlämnade i december 2025 betänkandet Ett nytt brott och andra åtgärder mot människohandel (SOU 2025:119). Betänkandet har remitterats och regeringen har beslutat om lagrådsremissen Ett nytt brott och andra åtgärder mot människohandel, se avsnitt 4.3.17 och 4.4.5.

Den nya EU-strategin för genomförandet av direktivet planeras att lanseras före den 18 oktober 2026 då den internationella dagen mot människohandel infaller.

6.1 FN:s protokoll om förebyggande, bekämpande och bestraffande av handel med människor, särskilt kvinnor och barn (Palermoprotokollet)

Palermoprotokollet är ett tilläggsprotokoll till FN:s konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet (UNTOC). Konventionen och tilläggsprotokollet öppnades för undertecknande i Palermo i december 2000, och Sverige undertecknade båda den 12 december 2000. Palermoprotokollet trädde i kraft den 25 december 2003. Sverige ratificerade Palermoprotokollet den 17 juni 2004 och för Sveriges del trädde det i kraft den 31 juli 2004. Palermoprotokollets syfte är att förebygga och bekämpa handel med människor, med särskild hänsyn till kvinnor och barn, att skydda och bistå offer för sådan handel med full respekt för deras mänskliga rättigheter och att främja samarbete mellan staterna för att uppnå dessa syften.

I artikel 3(c) anges bland annat att när ett barn (definierat som en person under arton år) har utsatts för en handelsåtgärd i syfte att utnyttjas, ska detta betraktas som människohandel även om inget otillbörligt medel har använts.

Konventionen och dess tilläggsprotokoll förvaltas av FN:s kontor för narkotikakontroll och förebyggande av brott (UN Office on Drugs and Crime, UNODC).

6.2 FN:s konvention om avskaffande av alla former av diskriminering av kvinnor (CEDAW)

I december 1979 antog FN:s generalförsamling konventionen om avskaffande av alla former av diskriminering av kvinnor (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women, CEDAW). Sverige undertecknade konventionen i mars 1980 och ratificerade densamma den 2 juli samma år. Konventionen ålägger de anslutna staterna att bland annat vidta alla lämpliga åtgärder, inklusive lagstiftning, för att bekämpa alla former av handel med kvinnor och utnyttjande av kvinnor i prostitution (artikel 6).

Genom konventionen inrättades även en kommitté för avskaffande av diskriminering av kvinnor, med uppgift att granska hur konventionen efterlevs (artiklarna 17–22). Sveriges regering lämnade 2019 sin tionde periodiska rapport till kommittén. I november 2021 presenterade kommittén sina sammanfattande slutsatser, vilka innehöll flera rekommendationer på området människohandel och utnyttjande i prostitution, bland annat avseende förebyggande åtgärder, åtgärder för att minska efterfrågan på prostitution och att öka tillgången till skyddade boenden för målgruppen.³

6.3 FN:s konvention om barnets rättigheter och dess fakultativa protokoll om försäljning av barn, barnprostitution och barnpornografi

FN:s generalförsamling antog den 20 november 1989 konventionen om barnets rättigheter (barnkonventionen). Sverige ratificerade konventionen och den trädde för Sveriges del i kraft den 2 september 1990. Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen svensk lag. Det fakultativa protokollet om försäljning av barn, barnprostitution och barnpornografi antogs av FN:s generalförsamling den 25 maj 2000 och trädde i kraft för Sveriges del den 19 februari 2007. Det fakultativa protokollet ska, enligt dess ingress, ses som en förstärkning och fördjupning av de åtaganden i barnkonventionen som handlar om skydd mot övergrepp och utnyttjande.

Barnrättskommittén behandlade Sveriges kombinerade sjätte och sjunde periodiska rapport vid möten den 16 och 17 januari 2023 och antog den 3 februari 2023 sina sammanfattande slutsatser och rekommendationer. När det gäller det fakultativa protokollet rekommenderas Sverige bland annat att fastställa förfaranden som säkerställer och främjar obligatorisk rapportering

³ CEDAW/C/SWE/CO/10, punkt 26.

av sexuellt utnyttjande av barn i prostitution, och att utbilda lärare, hälso- och sjukvårdspersonal och socialarbetare i att identifiera olika former av våld och hänvisa brottsoffer till rätt instans.⁴

6.4 Agenda 2030

Den 25 september 2015 röstade FN:s 193 medlemsländer ja till de globala utvecklingsmålen i Agenda 2030. Målen trädde i kraft i januari 2016 och gäller för alla världens länder. Enligt delmål 16.2 ska alla barn få växa upp utan våld och utnyttjande. Enligt delmål 5.2 ska Sverige avskaffa alla former av våld mot kvinnor och flickor i både det offentliga och privata rummet, inklusive människohandel, sexuellt utnyttjande och andra typer av exploatering. Enligt delmål 5.6 ska Sverige säkerställa allmän tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och reproduktiva rättigheter, i enlighet med överenskommelserna i handlingsprogrammet från den internationella konferensen om befolkning och utveckling, den så kallade Pekingplattformen, samt slutdokumenten från samtliga översynskonferenser.

6.5 Internationella arbetsorganisationen (ILO)

Internationella arbetsorganisationen (ILO) är FN:s fackorgan för arbetslivsfrågor. ILO har som grundläggande mål att bekämpa fattigdom och främja social rättvisa. I uppgifterna ligger att främja sysselsättning och bättre arbetsvillkor i hela världen samt att värna om föreningsfrihet, organisationsrätt och kollektiv förhandlingsrätt. Sverige blev medlem av ILO 1920 genom sin anslutning till Nationernas Förbund.

ILO:s konvention (nr 190) om avskaffande av våld och trakasserier i arbetslivet antogs den 21 juni 2019 och trädde i kraft den 25 juni 2021. Enligt konventionen ska medlemsstaterna anta lagar och andra författningar för att definiera och förbjuda våld och trakasserier i arbetslivet. Den 24 februari 2026 lämnade regeringen över en proposition till riksdagen med förslag om godkännande av ILO:s konvention (nr 190) om avskaffande av våld och trakasserier i arbetslivet och ILO:s konvention (nr 191) om en säker och hälsosam arbetsmiljö (prop. 2025/26:134). Ett godkännande möjliggör för regeringen att ratificera konventionerna. Genom att ratificera konventionerna markerar Sverige tydligt att alla har rätt till ett arbetsliv fritt

⁴ CRC/C/SWE/CO/6-7.

från våld och trakasserier och att en säker arbetsmiljö är en grundläggande rättighet i arbetslivet.

6.6 Europarådets konvention om bekämpande av människohandel

Europarådets konvention om bekämpande av människohandel öppnades för undertecknande i Warszawa den 16 maj 2005, och Sverige undertecknade konventionen samma dag. Sverige ratificerade konventionen den 31 maj 2010 och för Sveriges del trädde den i kraft den 1 september 2010. Konventionen har tre syften. För det första att förebygga och bekämpa människohandel. För det andra att skydda brottsoffrens mänskliga rättigheter och att utforma en allsidig ram för skydd av och hjälp till brottsoffer och vittnen samt att säkerställa att utredningar och åtal genomförs effektivt. För det tredje att främja internationellt samarbete när det gäller insatser mot människohandel. Konventionen omfattar alla former av människohandel, både nationella och gränsöverskridande, oavsett om det finns kopplingar till organiserad brottslighet eller inte. Den innehåller bland annat bestämmelser om hjälp och skydd för dem som har utsatts för brottet människohandel, samt krav på förebyggande arbete och effektiv lagföring. Efterlevnaden av konventionen övervakas av expertgruppen Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings (GRETA).

I december 2025 lämnade regeringen in sitt svar på de rekommendationer som Europarådets partskommitté 2023 givit Sverige inom ramen för Europarådets konvention om bekämpande av människohandel. Rekommendationerna, som bygger på GRETA:s granskning, rörde bland annat stärkt identifiering och vidareutslussning av offer, förbättrad samordning och datainsamling, att säkerhetsställa tillgång till stödinsatser för barn och vuxna, utveckla effektivare rättsprocesser och brottsoffers rätt till ersättning. I Sveriges svar redovisas de åtgärder som har vidtagits samt hur regeringen arbetar för att genomföra partskommitténs rekommendationer. Genom detta svar avslutades den tredje utvärderingsrundan för Sverige.

I januari 2026 mottog Sverige GRETA:s frågeformulär för den fjärde utvärderingsrundan, och den 20 maj 2026 lämnade regeringen in sitt svar. När GRETA:s nästa bedömning publiceras kommer den att utgöra ett viktigt underlag för regeringens fortsatta utveckling av det nationella arbetet mot människohandel.

6.7 Europarådets konvention om skydd för barn mot sexuell exploatering och sexuella övergrepp

Europarådets konvention om skydd för barn mot sexuell exploatering och sexuella övergrepp (CETS nr 201, 2007) öppnades för undertecknande den 25 oktober 2007, och Sverige undertecknade konventionen samma dag. Konventionen trädde i kraft den 1 juli 2010. Enligt artikel 1 är konventionens syfte att förebygga och bekämpa sexuell exploatering av och sexuella övergrepp mot barn, att skydda brottsoffrens rättigheter samt att främja nationellt och internationellt samarbete i frågan. Genom konventionen inrättas även en särskild övervakningsmekanism Lanzarotekommittén, som ska säkerställa att konventionens bestämmelser genomförs.

Lanzarotekommittén har uppmärksammat att tillgången till stödinsatser för barn som är offer för sexuell exploatering och sexuella övergrepp varierar mellan olika delar av Sverige. Kommittén framhåller att en likvärdig tillgång till sådana tjänster i hela landet är avgörande för att barn ska kunna få hjälp när de behöver det. Kommittén kräver därför att Sverige vidtar nödvändiga lagstiftningsåtgärder eller andra åtgärder för att säkerställa att barn som har utsatts för sexuell exploatering eller sexuella övergrepp får stöd både på kort och lång sikt, och att deras fysiska och psykosociala återhämtning främjas (Factsheet – Sweden, Lanzarotekommittén, 2025).

6.8 Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE)

Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) är en regional säkerhetsorganisation med 57 deltagande stater. Organisationen arbetar utifrån ett brett säkerhetsbegrepp, vilket innebär att säkerhet inte enbart handlar om militär säkerhet utan även omfattar mänskliga rättigheter, ekonomiska och sociala förhållanden samt rättsstatens principer. Inom denna helhetssyn utgör bekämpning av människohandel en del av arbetet, då fenomenet ses både som en kränkning av mänskliga rättigheter och ett hot mot säkerhet och stabilitet. OSSE:s arbete styrs av en handlingsplan mot människohandel från 2003, som omfattar förebyggande åtgärder, skydd för offer och lagföring av förövare. Arbetet samordnas av en särskild representant och dennes kontor i Wien, som bistår staterna med polycystöd, analys, kapacitetsutveckling och uppföljning av utvecklingen. Inom ramen för denna verksamhet genomför OSSE regelbundet studier och dialoger med medlemsstaterna för att stärka nationella insatser, bland annat när det gäller identifiering av offer, samverkan mellan myndigheter och rättsväsendets

arbete. Även kontoret för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter (ODIHR) med säte i Warszawa arbetar med att bekämpa människohandel bland annat genom att stödja deltagarstater i att stärka lagar, policyer och institutioner på området, samt genom stöd till överlevare och förebyggande arbete.

6.9 Nordiska ministerrådet

Nordiska ministerrådet är ramen för det officiella samarbetet mellan de nordiska regeringarna. I juni 2022 bildade de nordiska justitieministrarna en ny arbetsgrupp mot människohandel inom ramen för samarbetet i det Nordiska ministerrådet. Arbetsgruppen som rapporterar till den nordiska ämbetsmannakommittéen och ministerrådet för justitiefrågor samlar de nationella samordnarna mot människohandel inom ramen för deras ordinarie arbetsuppgifter och syftar till att möjliggöra erfarenhetsutbyte och spridning av goda exempel i arbetet mot människohandel. Den ska även bidra till ett kontinuerligt informationsutbyte, planera och samordna gränsöverskridande insatser, samt stödja operativa aktörer inom de nordiska länderna. Sedan arbetsgruppen bildades har två undernätverk formaliserats: ett med fokus på polisiärt samarbete och ett med fokus på frågor som rör barn och människohandel.

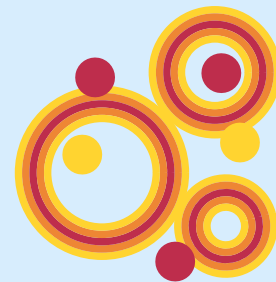
6.10 Östersjöstaternas råd (CBSS)

Östersjöstaternas råd (CBSS) är en mellanstatlig organisation som verkar för samarbete och politisk dialog i Östersjöregionen. Sverige deltar aktivt i organisationen samt i dess olika arbetsgrupper. Aktionsgruppen mot människohandel (TF-THB) startade sitt arbete 2006 och har sedan dess, och med stöd från sekretariatet, bidragit till en ökad kunskap och samordning på området. Sveriges regering har bidragit med finansiellt stöd till bland annat konferenser, med fokus på trender inom området, samt till utveckling av metodmaterial.

6.11 Sverige och Frankrike – En gemensam strategi för att bekämpa människohandel för sexuell exploatering i Europa och globalt

Sedan 2019 har Sverige och Frankrike en gemensam strategi för att bekämpa människohandel för sexuell exploatering i Europa och globalt. Partnerskapet syftar till att minska efterfrågan på flickor och kvinnor inom prostitution, i Europa och globalt. Anledningen till detta är sambandet mellan människohandel för sexuell exploatering och prostitution och att flickor och kvinnor utgör majoriteten av de som exploateras. Eftersom människohandel

för sexuell exploatering är kopplat till efterfrågan på framför allt kvinnor och flickor i prostitution utgör strategins fokus på att reducera efterfrågan en viktig åtgärd för att bekämpa människohandel för sexuella ändamål, för att bekämpa våld mot kvinnor och barn samt för att främja jämställdhet. Både Frankrike och Sverige främjar strategier och handlingsplaner som rör myndigheter i de egna länderna för att hantera utmaningen med människohandel samt att utveckla internationellt samarbete på detta område.

7. Beredningsunderlag och konsultationer

Arbetet mot prostitution och människohandel bedrivs brett, av såväl offentliga aktörer som civilsamhällets organisationer. Det har varit av största vikt för regeringen att beakta centrala rapporteringar och att inhämta kunskap och erfarenheter från berörda aktörer i processen med att ta fram handlingsplanen, inklusive de uppdrag som presenteras samlat här. Detta i syfte att regeringens vidtagna åtgärder ska leda till ett starkare och mer effektivt arbete. I detta avsnitt redogörs för beredningsunderlag som har tagits i beaktande och konsultationer som har genomförts.

7.1 Ett nytt brott och andra åtgärder mot människohandel

Utredningen om genomförande av ändringar av människohandelsdirektivet överlämnade den 17 december 2025 betänkandet Ett nytt brott och andra åtgärder mot människohandel (SOU 2025:119) till regeringen. Utredningen hade i uppdrag att analysera och föreslå de författningsändringar och andra åtgärder som krävs för att anpassa svensk rätt till EU-direktivet om ändring av människohandelsdirektivet. Betänkandet innehåller bland annat förslag om genomförandet av direktivet i svensk rätt. Förslagen syftar till att åstadkomma en mer ändamålsenlig strafflagstiftning mot människohandel, att förbättra myndigheternas samordning av stöd till personer som utsatts för människohandel och att säkerställa en förbättrad uppföljning och övervakning av arbetet mot människohandel. Avsikten från utredningens sida är att förslagen sammantaget ska innebära en ambitionshöjning i kampen mot människohandel.

Regeringen har den 11 juni 2026 beslutat lagrådsremissen Ett nytt brott och andra åtgärder mot människohandel. I lagrådsremissen föreslås att ett nytt brott, olaga tjänsteutnyttjande, ska införas. Vidare görs bedömningen att Jämställdhetsmyndigheten ska få uppgiften att vara nationell kontaktpunkt för gränsöverskridande vidareslussning av brottsoffer för människohandel inom EU.

7.2 Ut ur utsatthet och Sexuellt utnyttjande i pornografiska syften

Utredningen om exitprogram för personer som är utsatta för prostitution överlämnade den 13 december 2023 betänkandet Ut ur utsatthet (SOU 2023:97). Utredningen lämnade förslag på utformning av ett exitprogram för vuxna som utnyttjas i prostitution eller människohandel för sexuella ändamål samt ett program för barn som utnyttjas i sexuell exploatering eller människohandel för sexuella ändamål.

Utredningen om skydd, stöd och vård för personer som har utsatts för övergrepp vid produktion eller distribution av pornografi överlämnade den 15 december 2023 betänkandet Sexuellt utnyttjande i pornografiska syften – våldsutsatthet som behöver synliggöras (SOU 2023:98). Utredningens förslag avser främst tillgång till skydd, stöd och vård samt att säkerställa att brott beivras. Utredningen konstaterar dock att för att sexuellt utnyttjande i pornografiska syften ska upphöra krävs ett ökat fokus på förebyggande arbete.

Regeringen har beslutat om flera uppdrag med anledning av dessa båda betänkanden. Bland annat har Jämställdhetsmyndigheten, Socialstyrelsen, länsstyrelserna och SBU fått i uppdrag att förbereda för regionalt och nationellt stöd, i syfte att kommuner och regioner ska kunna erbjuda exitprogram för personer som har utsatts för prostitution, människohandel för sexuella ändamål eller övergrepp vid produktion eller distribution av pornografi. Uppdraget omfattar även program för barn som har utsatts för människohandel för sexuella ändamål eller andra former av sexuell exploatering, inklusive exploatering i form av att barnet skildras i bilder eller filmer som sprids (A2025/00637).

7.3 Nationella samordningen mot prostitution och människohandel

Regeringen har under utformandet av handlingsplanen och de åtgärder som presenterats inhämtat information från den nationella samordningen mot prostitution och människohandel (NSPM), som är en del av Jämställdhetsmyndigheten, dels vid dialogmöten, dels genom att ta del av skriftliga rapporter. NSPM uppmärksammar i sin årsrapport för 2025 (Jämställdhetsmyndigheten, 2026:13) utvecklingsområden och lägger fram rekommendationer för det fortsatta arbetet. Bland utvecklingsområdena kan nämnas att stärka kunskapen om nya exploateringsformer, öka tillämpningen av betänketid och att öka kunskapen om kopplingar till organiserad brottslighet.

7.4 Nationella rapportören i frågor som rör människohandel

Regeringen har under utformandet av handlingsplanen och de åtgärder som presenterats tagit del av de årliga rapporterna från den nationella rapportören mot människohandel vid Polismyndigheten. I rapporten för 2024 (Människohandel för sexuella och andra ändamål – lägesrapport 26, 2025) lyfts bland annat att den digitala miljön används för att koordinera aktiviteter kopplade till människohandel och exploatering. Den digitala tekniken möjliggör en separation mellan den plats där exploateringen äger rum och den plats där koordineringen sker, vilket innebär att den utsatta kanske aldrig har träffat den som ligger bakom människohandeln. Med bakgrund i detta föreslås i rapporten att förmågan att identifiera och utreda människohandel och sexuell exploatering över nätet behöver utvecklas. Vidare lyfts behov av att stärka den nationella operativa förmågan att hantera komplexa ärenden och av att stärka förmågan att identifiera utsatta under arbetsplatsinspektioner. Den nationella rapportören föreslår även att en översyn av regionkoordinatorernas befintliga roller och mandat bör genomföras och att det bör göras en översyn av om det finns behov av att inrätta en nationell utbildning om människohandel. Även kopplingar till organiserad brottslighet lyftes i rapporten.

7.5 Civilsamhällets organisationer

Regeringen har under utformandet av handlingsplanen och de åtgärder som har presenterats inhämtat information från organisationer i det civila samhället som är verksamma inom det förebyggande och bekämpande arbetet mot människohandel. Ett rundabordssamtal hölls den 4 juni 2025, dit följande organisationer var inbjudna: Adopterades Globala Nätverk (AGN), Alltid sedd, Child X, Plattformen Civila Sverige mot människohandel, Ecpat Sverige, Ellencentret, Frälsningsarmén, Inte din hora, Q-jouren Stockholm, Realstars, Stadsmissionen, Talita och Utanskyddsnet. Inför samtalet skickades frågor ut om vilka åtgärder organisationerna och de målgrupper som de möter anses behövs, vilka konkreta initiativ som regeringen bör ta och om det finns utvecklingstendenser inom området som bör uppmärksammas.

Därutöver har separata möten genomförts med bland andra Plattformen Civila Sverige mot människohandel, som består av organisationer och aktörer inom civilsamhället, och som driver det nationella stödprogrammet (NSP).

En fråga som har uppmärksammats i konsultationerna, och som har lyfts av de flesta organisationerna, är behovet av bättre tillgång till stöd, skydd och behandling. Det gäller både behovet av likvärdig tillgång i hela landet och att stöd ska erbjudas alla som har utsatts för människohandel, oavsett ändamål. I detta sammanhang har exempelvis betydelsen av formell identifiering lyfts fram. Många organisationer har understrukit civilsamhällets centrala roll att nå utsatta och tillhandahålla skydd och stöd, och framhållit att stabil och långsiktig finansiering är nödvändig. När det gäller sexuella ändamål efterfrågar flera organisationer genomförandet av det exitprogram som föreslås i betänkandet Ut ur utsatthet (SOU 2023:97). Vidare efterfrågas bland annat specifika åtgärder för barn, att de digitala dimensionerna av människohandel uppmärksammas, samt att det tydliggörs att även exploatering som sker enbart inom Sverige kan vara människohandel, t.ex. sexuell exploatering på digitala plattformar eller utnyttjande inom ramen för gängkriminalitet. Det ändrade människohandelsdirektivet inklusive de exploateringsändamål som har tillkommit genom ändringsdirektivet har också lyfts fram som viktiga att beakta i det fortsatta arbetet.

Regeringskansliet

Växel: 08-405 10 00

www.regeringen.se